

"SAVAITINIS LAIKRAŠTIS"
"DRAUGAS"
 EINA KETVIRTADIENIAIS
 IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
 Suvienyose Valstijose - \$2.00
 Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
 APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO

Su visokiais reikalais reikia kreiptis šio adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
 1800 W. 4th Street Chicago, Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

"LITHUANIAN WEEKLY"
"DRAUGAS"
 [THE FRIEND]
 Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
 In United States - \$2.00
 Foreign Countries - \$3.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
 1800 W. 4th Street Chicago, Ill.

ORGANAS LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE, LIETUVIŲ R.-K. PILNŲJŲ BLAIVININKŲ SUSIV. AMERIKOJE IR LIETUVOS VYČIŲ.

Metai - Vol. - VI CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 19 D. RUGPIŪČIO (AUGUST), 1915 M. No. 34
 ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

KODEL MUMS PRIVALO RUPĖTI FEDERACIJĄ.

Tarp kitų dalykų, šios galybės reikalavimu yra gera organizacija, sistema. Bet geros ir tvarkios organizacijos nieko rimto, pastovaus negalima inknyti. Šiais laikais tik toji tauta, toji partija, srovė, vienokis ar kitokis judėjimas, kuris turės gerą susitvarkymą. Aiškiausiu gerų organizacijos pasekmių gali būti Vokietija. Jos viduriniai reikalai taip sumaniai sutvarkyti, militariškoji pusė taip nuosekliai suorganizuota, kad Vokietija iki šiam laikui baises karės metu gali didžiulius vis naujoms ir naujomis pergalėmis prieš daug skaitlingesnę priešą. Tos vokiečių pergalės atsiekiamos dėka jų gerai sistemai, susitvarkymui, kuris, deja, pas juos buvo nukreiptas į nelemą pusę — militarizmą. Pavyzdžių būtų galima ir daug priskaitliuoti, bet vyliuos, kad kiekvienas iš skaitytojų galėtų tą pavyzdžių surasti, jei tik to panorėtų.

merikos lietuvių kolegijos rūpinasi ne kas kitas, kaip Federacija. Jai tame turi prigelbėti visos lietuvių draugijos, kurios tik mato nuosavos lietuvių kolegijos svarbą. Kolegijos klausimas nėra vienatinis. Katalikams bendrų reikalų yra daugybė: jiems rūpi visi lietuvių paliečiantieji klausimai. Šių metų Federacijos kongrese tie klausimai turi būti pakelti ir jiems reikės duoti priderantį atsakymą. Tad ruoškimes prie to didžiojo kongreso.

Amerikos Lietuvių Katalikų Metraščio 1916 m. Reikale.

Amerikos lietuviai katalikai neturėjo ligšiol savo kalendoriaus - metraščio. Liet. Kat. Spaudos Draugija suprato tą reikalą, nutarė tad išleisti 1916 metams nemažą, kokių 300 p., metraščių. Metraštyje norima nuvesti plačiai katalikiškosios srovės darbus, josios visuomenišką veikimą. Dėsime žinias apie mūsų parapijas, talpinsime informacijas apie katalikų susivienijimus, jų draugijas, kuopas. Kitokie dalykai: eilės, apysakos, fejtonai, straipsniai etc. metraštyje ras tinkamą sau vietą. Metraštis bus turtingai iliustruotas. Dėsime fotografijas mūsų veikėjų, kunigų, bažnyčių, mokyklų, susivienijimų seimų, draugijų, kuopų, klubų...

Perniek būtų lietuvių katalikų visas bruzdėjimas, perniek eitų jų visos pastangos atsikratyti laisvamanybės garbintojų intekmės, jei jie nesiorganizuotų, nebandytų veikti savystoviai, nepastatytų priešais save visiems katalikams brangių obalsių. Organizavimo darbo svarbą katalikai, be rodo, geriausiai suprato — pas juos daugiausia visokių organizacijų, draugijų. Jie turi savo susivienijimą, įjūdino tvarkų blaivininkų judėjimą, sutelkė jaunimą, tvarko labdarybę, geriausia suorganizavo nuo karės nukentėjusiųjų šelpimą, pasekmingai traukia vienybės moteris, darbininkus ir tt. Malonu pastebėti tas apsiereikšimas, kad įvairiose katalikų judėjimuose matomas palinkimas prie centralizacijos. Ačiū tik tam centralizavimo apsiereikšimui, lietuvių katalikai gali pasidžiaugti savais judėjimais, organizacijomis. Pakrikui veikiant, kad ir vienodu tikslu, atsiekti daug ko negalima.

Plenas platus; be visuomenės, ypač mūsų inteligentų, pagalbos sunku kas gera nuveikti. Tatai kviečiu nuodėdžiai visus, kurie prijauna šiam prakliniam sumanymui, pagelbėti mums kuom galint: ar tai raštais, ar tai fotografijomis, ar tai kitokiais dalykais.

Lietuvių katalikų prie centralizavimosi besiorganizuojant palinkimas gal geriausia apsiereikšė apsvainikuojant visų katalikų judėjimo karūna — Am. L. R. K. Federacija. Kad inėsus tvarką į įvairius katalikų judėjimo krypsnius, tuo tikslu Federacija netik sistematiškai, vienija visas katalikų organizacijas, bet jau išsukė ne vieną katalikų tarpe judėjimą. Per pirmesnius Federacijos kongresus atrasta, kad jaunimo, moterų judėjimai nėra atsakančiai plėtojami — ir kaip to pasėkmė, gimė Lietuvos Vyčiai, Moterų Sąjunga. Lietuviai katalikai turi nemažą bendrų reikalų, apeinančių visoms organizacijoms. Juos aprūpinti gali ne kas kitas, kaip tik Federacija. Taip įsteigimu A-

Fotografijas tedėsime tikrai užsimokant už jų klyšių padarymą. Katalikų Spaudos Draugija dar jaunutė, neturtinga — gera būtų, kad nepasigailėtų mūsų veikėjai ar draugijos pašvesti vieno-kito dolerio viešam reikalui, o jų fotografijas su mielu noru indėsime metraštin.

Metraščio spausdinama bus 15,000 egz. Biznietai ir profesionalai turi gerą progą pasiskelbti. Skelbimų kaina negirdėtai pigi. Puslapio didumas 6x8 1/2 colių. 1 pusl. kainuoja 12 dol.; 1/2 pusl. — 7 dol.; 1/4 pusl. — 4 dol. ir 1/8 pusl. — 2 dol. Agentams didelė nuolaida. Moksleiviai vakacijų metu gali geras pinigus pasidaryti. Tegul tik atsišaukia.

Visokiems susinešimams adresas:
 Rev. P. Lapelis,
 4557 So. Wood st.,
 Chicago, Ill.

FRENCH BATTERY IN ACTION NEAR SEDDUL-BAHR. FORT AT CAPE HELLES.

Viršų — prancūzų artilerija veikia prie Dardanelių, apačioj — vienas iš atimtų iš turkų fortų.

VISAS KARĖS VEIKIMAS RYTŲ FRONTE. PRANCŪZAI, ANGLAI, ITALAI VOS JUDA.

RUSAI PASITRAUKĖ IŠ SOKOLOVO, SIEDLEČŲ IR LUKOVO.

Rusų karės kanceliarija praneša, kad rusai aplėdo vidurinės Lenkijos miestus: Sokolovą, Siedleus ir Lukovą, kuriuos, po rusų pasitraukimo užėmė vokiečiai.

VOKIEČIAI PAKLIUVO IŠLAŠTUS.

Dauguvos ir Nemuno upių apylinkėse rusams pasisekė atsiimti nuo vokiečių keletą pozicijų. Taip, rusai, užimdami Taujėnų miestelį, perkirto vokiečių armijos kariškąją liniją pusiau, atskirdami tokiu būdu vokiečių kariuomenės pulkus veikiančius Panevėžio apylinkėse nuo armijos stovėjos ties Ukmerge. Pastaroji pasijuto labai keblame padėjime. Jai dabar prisieina, ar prasimušti per rusų karėvijos linijas Panevėžio linkui, ar pasitraukti prie Kauno.

GENER. HINDENBURGAS TIES KAUNU.

Vokiečių armijos vadas, von Hindenburgas, kurio anopelnai Lenkijos ir Lietuvos karės

laukuose, užėmiant rusų armijos pozicijas, esą labai dideli, asmeniškai vadovauja vokiečių kariuomenei, apgulusiai Kauno tvirtovę. Oficialiai vokiečių pranešimai skelbia, kad Hindenburgui sekasi Kauno apylinkėse. Berliene tikimasi, jog pagsarsėjęs vadas savo sumaniu veikimu, užims Kauną, kuris skiria vokiečius nuo Vilniaus ir Varšavos-Petrogrado geležinkelio, labai svarbių punktų strategijos žvilgsniu.

RUSAI, SAKOSI, ATMUŠA VOKIEČIUS NUO KAUNO.

Rusų armija deda visas savo pastangas, kad apgynus Kauną nuo vokiečių užpuolimo. Paskutiniuose Petrogrado oficialiuose pranešimuose, pažymima, kad rusams pasisekė net keliose Kauno apylinkėse atmušti vokiečių atakas.

Toliaus į šiaurį, tarp Panevėžio ir Dvinsko, kur savaitę atgal siautė generolo von Buelovo armijos pulkai po Lietuvos sodžius ir miestelius, dabartiniu laiku jiems prisiejo pasitraukti prieš rusų kontr-atakas. Dauguma vokiečių užimtųjų pozicijų pateko atgal į rusų rankas.

NORVEGIJA PROTESTUOJA PRIEŠ VOKIEČIUS.

Norvegijos valdžia pasiuntė

aštrų protestą į Berlyną prieš vokiečių laivyno kariškąją veikimą norvegų vandenynuose. Ties Westford vokiečiai sutorpedavo anglų kreiserį "India". Westford priguli Norvegijai.

PRANCŪZAI IR ANGLAI NIEKO NEVEIKIA.

Prancūzijos karės laukuose viešpatauja pilnas apmirimas. Neskaitant mažesnių susikirtimų tarp prancūzų artilerijos ir vokiečių Argonnos provincijoje, Apremonto miškuose ir Artois apylinkėse, nieko įžymiesnio nevykdo. Anglų kariuomenė taip pat užsilaikė ramiai.

TAS PATS ITALIJOS.

Pažvelgus į Eurojos karės laukus, visur patėmysi kokią tai neveiklumą. Prancūzai, anglai ir belgai retkarčiais pasipešioja su vokiečiais ir tiek. Tas pats Italijos karėje su Austrija. Nieko naujo. Pranešimuose pažymima, kad vienur-kitūr italai užėmė keletą pėdų žemės, kitur austriečiai mėgino italus bombarduoti, bet nepasekmingai.

Visas karės sunkumas gula šiuo laiku ant Rusijos, kuriai prisieina grumtis net su dviem galingais priešais.

Amerikos Žinios

ANGLIJA SIUNČIA AUKŠĄ AMERIKON.

Nelabai senai Anglijos kapitalistai-bankininkai prisuntė į Suv. Valstijų bankus 52,000,000 dolerių auksą ir popierinėmis asignacijomis. Dabarties, New Yorko kapitalistai vėl gavo žinių, būk iš Anglijos rytinių kolonijų Afrikoj trumpu laiku bus prisiūsta į Ameriką arti 200,000,000 dolerių vertės auksas.

KALTINA MAINIERIUS SUOKALBYJE IŠSPROGINTI KASYKLAS.

Belleville, Ill. suareštuota miestelio Winkelio mainierių unijos pirmininkas, Jos McDanielis ir darbininkas - mainieris, Frank Shmidt, kuriuos kaltinama mėginime išsproginti "Granger Coal Co." kasyklą.

Beto, dar policija snėmė apylinkinių miestelių 6 mainierių, esančių sąsąryje su tuo suokalbiu.

Kaltininkus išdavė nigeris, kurį jie pasamdė išpildymui savo plėno.

RESPUBLIKA HAITI NUSIRAMINO.

Iškėlė riaušės Haiti respublikoj, dėka Jungtinių Valstijų valdžios pastangoms, numalšinta. Naujai išrinktas respublikos prezidentas, Dartiguenave, žada netrukus įvesti pavyzdinę tvarką visame krašte ir sutaukinti įsiskaršėlius sukilėlius. Jungtinės Valstijos tik tuomet oficialiai pripažins Haiti naująją valdžią, kuomet ten viskas nusiramins. Tokiu būdu manoma paskatinti naująjį prezidentą prie veikimo nuraminimo šalies link.

PREZIDENTAS WILSONAS IR MEKSIKOS REIKALAI.

Meksikos revoliucijos netik kad nesiliauna, bet kuo tolyn, eina aršyn. Suvienuotų Valstijų prezidentas galėjo ikišiol pastebėti, jog visos šaukiamos konferencijos ir siūlomos Meksikai taikos nepasiekė tikslo. Meksikos sukilėlių vadai, Carranza, tyčiojasi iš Dėdės Samo politikos ir sako, kad jokių būdu nesutiksias, kad į Meksikos vidurinius reikalus kištų savo nagus pašalinės viešpatijos.

Kadangi toks meksikiečių užsilaikymas pažemina Suvienuotų Valstijų garbę ir priegtam, įvykė Meksikos ir Suvien. Valst. parubežyje revoliucionierių susikirtimai, nuskriaudžia Dėdės Samos piliečius ir naikina jų turtą, Suvienuotų Valstijų prezidentas Wilsonas, pasitaręs su žymesniais savo valdininkais ir

Valstijų sekretoriumi Lansingu, rengiasi prisilaikyti aštrios politikos su kariškąja Meksika.

Meksikos parubežin siunčiama kariuomenės pulkai, kurių susidarius užtektinai, žadama malšinti meksikiečių kardu. Laikas jau būtų užbaigti tas nežmoniškas Meksikos skerdynes.

DU TAIKOS KONGRESU.

Washingtonė paskelbta, kad spalį 10 dieną, šių metų, San Francisco įvyks du taikos kongresai: amerikiečių ir tarptautiškas. Viso pasaulio žymesnieji taikos šalininkai paims dalyvumą tuose kongresuose. Kongresai įvyks po priežiūra Amerikos Taikos Draugijos.

Laikė kongresų bus svarstoma apie sudarymą Taikos Lygos ir Visapasaulinio Teismo. Toliaus bus stengiamasi pritraukti prie taikos idėjos platinimo bažnyčias, mokyklas, ir liaudies plačiąją minią.

Iš pasižadėjusių dalyvauti tame kongrese veikėjų, pažymima: Belgijos senatorius, Henri La Fontain, tarptautiško biuro Berne, Šveicarijoj, pirmininkas; Persijos pasiuntinys prie Suvienuotų Valstijų, Mirza Ali Kuli Khan; buvusis Amerikos pasiuntinys Belgijoj, Theodore Marburg; Leland Stenford, Jr., universiteto profesorius, dr. David Starr Jordan; Californijos universiteto prezidentas, dr. B. I. Wheeler; dr. John Mez iš Freiburgo, tarptautiškos Studentų Federacijos pirmininkas ir daug kitų žymių pasaulio veikėjų.

Katalikų Moksleivių IV Seimas.

Šiometinis A. L. R. K. Moksleivių Susiv. seimas įvyks 24 ir 25 d. rugpiučio, Waterbury, Conn. Iš priežasties seimo vietinė "Aido" Dr-ja rengia kelius vakarus. Ir taip, panedelio vakare, rugp. 23 d., rengiamos prakalbos, dainos etc. Programo pildyme dalyvaus moksleiviai. Pradžia apie 8 val. Vakaras įvyks sveatinėje ant 49 Congress ave.

24 d., utarninke, Teatro Dr-ja "Aidas" stato scenoje "Švarkas ir Milinė", trijų veiksmų gyvenimo vaizdą. Bus dainos ir šokiai. Dainuos Bažnytinis choras, vadovaujant p. J. V. Kovui. Svetainės vieta — 48 Green st. Pradžia 8 val. vakare.

Kurie iš moksleivių mano seime dalyvauti, tegu iškalno apie tai praneša p. J. V. Kovui, 21 Congress ave., Waterbury, Conn.

Žinios iš Lietuvos.

VOKIEČIAI LIETUVOJE.

PAVENČIUOSE.

Mažeikius ir Viekšnius vokiečiai ėmė apsaudyti 15 d. birželio. Prieš Viekšnius jie išstatė daug artilerijos ir visą miestą sunaikino. Sudėgino lig 30 namų, bažnyčią, valsčių, miesto mokyklą, laudies teatrą. Ir vis dėl to Viekšniai paliko mūsų rankose.

Nuo Mažeikių vokiečiai buvo atmušti. Tada supykę ėmė apsaudyti Žemalės miesčiuką.

Mažeikius apsaudė nuo Tirkščių, iš už 5 vėstų, taikydami sugriauti vandens pompą. Čia vokiečiai daug savo žmonių prakišo.

Dabar toks ten padėjimas: Mūsiskiai dešinė pusėj Ventos, priešininkai kairėje, maždaug per 350 — 450 žingsnių. Nuo lat šaudamos iš šautuvų. Daug sykių vokiečių bandyta pereiti per Ventą, bet vis nepasisekė.

Aucėje, Kurše, 11—14 d. birželio, daug buvo orlaivų išmetusių 58 bombas. Lengvai sužeista 3 žmonės.

Tryškiuose stovėjo daugiausia lenkų poznaničių pulkas. Jie su žmonėmis apsidėdavo gerai, neužleisdavo jų pačių, dukterų, nieko neplėšė. Tai ne taip, kaip prūsai ir bavariečiai. Tada vyriausybė pakeitė lenkus prūsais ir gyventojai tuoj pasijuto. Jie suėmė šventiką, valsčiaus raštininką su visa raštine, staršina Mantrimą. Žemiečių viršininko formines drapanas išnešė ant rinkos ir surinkę žmones, viešai sudėgino. Iš Telsių vyriausybės apirito sankrovos prūsai atvežė spirito ir degtinės ir reikalavo, kad žmonės pirktų. Ir blaivieji pirkto, bijodami neimti. Taip vokiečiai susirinko nemaža pinigų. Tryškiuose buvo liginė, laikoma vietinių gyventojų. Dabar ten priešai pasidarė savo liginę. Visur žmonės sako, kad atsitrukdami visa deginsia.

Nepakenčiami visa plėšiant, žmonės pasiskundė viršininkui. Jis žadėjo liepti, kad už visą daržinėtą kvitancijas, bet juokinas. Štai jų pavyzdžiai: "Dėkui p. N. N. už gerą žirgą: tik stebiuos, iš kur tas kvailys gavo tokį gerą gyvulį".

Iš paduotojo šio laiškelio patinta 3 maišai avių ir reikia jis pakarti".

Iš vieno ima brangesnius daiktus ir dovanuoja kitiems, iš kitų vėl kitiems, kad ramūs gyventojai susipyktų.

A. A. ROMANAS BYTAUTAS.

Birželio 9 (22) d. Šveicarijoje sanatorijoje mirė šis jaunas mokslininkas kaulų tuberkulozo pakerstas.

Velionis Romanas gimė 1886 metais rugpiūčio 9 d. Žemaičių bajorų šeimoje, Drabukščių dvarelyje, Varknių parapijoje. Pirmą ejo Kražių pradedamąją mokyklą, paskiau, įstojęs į Permes gimnazijos priėmimo klase, persikėlė į Vilniaus 1-ją gimnaziją, kurią ir baigė 1905 metais. Bėbūdamas Vilniuje pasijuto esąs lietuvis. Jau 1900 metais drauge su S. Šilingu ėmė sijuto esąs lietuvis. Jau 1900 metais įstojo į lietuvių knuopelę. Mažai tesuprasdamas lietuvių kalbą jis ėmė uoliai jos mokintis. Naujos gadyinės sujūdimai intraukė jį į politikos sukuri, kuriame jis dalyvavo, prisilijęs ir kairiuosius ir darbuosai Maskvos apygardos fabrikose. Paskui prisilijęs prie lietuvių soc. laikraščio — "Skardo". Negalėdamas, kaip reikiant jo suprasti, vėl ėmė mokintis lietuvių kalbos. Pagaliau įstojo į filologijos fakultetą, kurį jau ir išėjo lig galo.

1907 m. rudenį jis važiuoja drauge su Šilingu į Berlyną, klausio ten garsių profesorų, nopleidžia ir lietuvių kalbos lekcijai; dalyvauja paskaitose ir mitynguose. Galų gale jame galia-

tinai subręsta lietuvių sąmonė, ir jis bevaikštinėdamas Tiertgarte-ne, pagaliau nutarė kalbėtis su savo draugu lietuviškai, o ne rusiškai. Tuo pačiu metu pradėjo rašyti straipsni: "Šis tas iš lietuvių kalbos filosofijos", kurį paskiau, sugrįžęs į Maskvą, pa-baigė ir nusiuntė "Draugijai", vieninteliui tuokart mokslo laik-raščiui. Tas straipsnis yra iš-leistas ir atskira brošiūra.

1908 metais sugrįžęs į Maskvą velionis jau įstojo į lietuvių stu-dentų draugiją ir parašė darbą "Tauta ir tautiškoji sąmonė", kurį skaitė visuotiniame Lietu-vių Mokslo Draugijos susirinki-mė. 1910 m. vasario mėnesyje susirgo plevitū. Liga susilpnai-no ir taip nedidele jo sveikata. Universitetui paskelbus konkur-sinį darbą — parašyt "Wundto vėlės substancijos mokslo kriti-ka" — tarp kitų ėmė jo ir R. Bytautas ir gavo už jį aukso me-dalį. 1912 metais baigė univer-sitetą ir buvo paliktas prie fi-losofijos katedros. 1913 m. vis daugiau silpnėjant sveikatai, iš-važiavo gydytis į Druskininkus. Čia apsirėškė kaulų tuberkulio-zas. Liga buvusi nebeįgydoma ir nuvarė jį į karštą svetimoje šalyje.

Velionis buvo idealistas, svajo-tojas. 1908 m. jis iškėlė suma-nymą — Lietuvos inteligentių formuoti iš vidaus. Jam remiant, įsikūrė lietuvių mokinių laikra-štis "Ausrinė". Kol galėda-mas jis joje darbuosai, ir šelpė tokiais raštais, kaip "Etikinis idealizmas ir optimizmas — tai tikra jaunumenės filozofija". Velionis, pasiėmęs kokį klau-sidino. Iš Telsių vyriausybės apirito sankrovos prūsai atvežė spirito ir degtinės ir reikalavo, kad žmonės pirktų. Ir blaivieji pirkto, bijodami neimti. Taip vokiečiai susirinko nemaža pini-gų. Tryškiuose buvo liginė, laikoma vietinių gyventojų. Dabar ten priešai pasidarė savo liginę. Visur žmonės sako, kad atsitrukdami visa deginsia.

Nepakenčiami visa plėšiant, žmonės pasiskundė viršininkui. Jis žadėjo liepti, kad už visą daržinėtą kvitancijas, bet juokinas. Štai jų pavyzdžiai: "Dėkui p. N. N. už gerą žirgą: tik stebiuos, iš kur tas kvailys gavo tokį gerą gyvulį".

Iš paduotojo šio laiškelio pa-tinta 3 maišai avių ir reikia jis pakarti".

Iš vieno ima brangesnius daiktus ir dovanuoja kitiems, iš kitų vėl kitiems, kad ramūs gyven-tojai susipyktų.

IŠ LIETUVIŲ DRAUGIJOS VEIKIMO.

Lietuvių dr-jos nukent. dėl karės šelpiti komitetas liepos 6 d. posėdyje įgaliuoja kun. N. Raštui aprūpinti išsilaukusius Vitebsko gub. pagėlių reikalus.

Vilniaus gub. darbuoties ingalioti šie kunigai: J. Staugaitis — Kruonių rajonui, P. Bielskis — Pivoliūnų, Butrimonių ak-rajų, P. Andžiulis — Jezno sk. rajonui.

Nauji skyriai įsteigta Želvoje ir Svodbiškių, Kauno gub. Pašelpų paskirta šiems sky-riams: Svencionėlių — 700 r., Merkinės — 500 rub., Stakliškių — 500 r., Kučiūnų — 300 r. ir Svodbiškių — 200 r.

"L. Ž."

Širvintos, Kernavos, Kazokiš-kio, Žaslių, Gegužinės, Ciobiškio, Gialvonyse ir Bagoslaviškij de-ga miska.

Derlius del sauso oro bus ne-geriausias. Rugiai neblogi, bet vasaros blogai išrodė. Sodų me-džius kirminai apėdė.

UTENAI.

Apie linkėjė vyriškiai varoma kasinių kasti. Pradėjo rugpi-ūtę. Trukstant darbininkų — moters beveik vienos pačios nu-dirba visus darbus. Pastarieji lietūs pataisė vasarą. Utėnėn keliama Puponių Valsčius.

BAISOGALA.

Šiaulių apskr. Nuo vokiečių nukentėjo miestelis ir bažnyčia. Sudėgė nemažai namų, taipogi žuvo ugnyje puikūs mūro namai grupo Komarovo, kur buvo krau-tuvė, paštas, telegrafas ir aptie-ka.

Bažnyčia labai iš oro pusės ap-daužyta; matomai, norėta bok-štas numušti; langai visi išdaū-žti, ir viduje mūro lubos pramuš-tos.

"Ryg. Garsas".

Skaitykite ir Pla-tinkite Mėnesinį Žurnalą 'Pažangą' Jau išėjo 4 num.

Iš Liet. Gyvenimo Amerikoje.

HARTFORD, CONN.

Šv. Elzbiotos pašelpinė drau-gija savo mėnesiniame susirinki-mė nutarė nelaikyti linkamų pa-silinksminimų žiais laikais, kuomet mūsų tėvynė — Lietuva vargsta po sunkių karės jungu, nepadoru būtų rengti šokių ir t. p. pramogų. Bet šv. Elzbiotos draugijos narės, nenorėdamos vi-sai atsiskirti nuo veikimo, ki-tokiais būdais namo praplėsti savo darbą.

Liepos 31 dieną buvo parengta išlaimėjimai su prakalbos ir deklamacijomis. Draugijos pir-mininkė, p-lė Gelazūtė, paaukojo iš-laimejimui 5 dol. vertės laikro-dėlį.

Kalbėjo moksleivis Antanas Valantiejus apie moterų padė-jimą, ragino prie apvėtos ir la-vinimosi ir patarė moterims ir merginoms stropiai mokintis na-mų darbo, valgių gaminimo ir tt.

Po prakalbos bažnytinis choras gražiai sudainavo keletą daine-lių. Deklamacijos išėjo gerai. Vakaras paliko gerą įspūdį ir žmonės tikisi, sulaukia daugiau tokių pramogelių. Pelno nuo va-karo liko arti 80 dolerių.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Sąjungietė.

ATHOL, MASS.

Atholio lietuviai, kaip jau ži-noma ir iš laikraščių, nesusidau-ja, bet šiuose darbuosai. Apie katalikų darbuosai "Draugo" skaitytojams yra žinoma. Šiuo kartu paduoda žinių, ką mūsų laisvamaniai ir cecilikučiai veikia. Jų prisikaitoma iki 30. Pačių nar-sių yra tiktai keletas, o dau-giausia paprasti cecilikučiai. Vad-inauja jiemis, J. K—čius, "Ke-leivio" ir "Šakės" koresponden-tas, J. V—kas, buvusių "Draugo" sandarbininkas, bet dabar, kaip patarė sako, šunims šėkų piana, ir P. B—čius, laisvamaniškų laikraščių parda-vinėtojas. Susitelkę yra trijose draugijose: Sunų ir Dukterų kurių skaitlius nuopulė iki 30, po atskyrimo katalikų. Apšvie-tos ratelėje, kursai jau se-niai kaip nesisuka, rasit yra pagadintas. Bu-vo pakvieta "Šakės" redakto-rių, kad pataisyti, bet nieko ne-padarė; ant galo socialietų kuopoje, kuri jau baigia atgyventi, nes jos generolas J. K—čius apsiėvė, todėl neturi laiko joje darbuotis. Sako žmonės gražiai ir gerą katalikę gavęs. Tai dabar bus imtinės, katras kurį patrauks: ar vyrtis prie bedieviško socia-lizmo, ar moterė prie katalikys-tės. Mūsų klebonas pasakojo, kad prieš vestuves buvo atėjęs pas kleboną ir prisipažino, kad buvo suklidęs, bet vienok bijodamas Atholikių pajukų, paėmė šlu-bą kažin kur, nes Atholyje yra jo darbeliai žinomi visiems, kaip uolais cecilizmu platinoto. Buvo jau tie laisvamaniai pri-traukę katalikų iki 100 į savo spąstus, bet atvažiavus kunigį, ir patiems susipratus, pavyko išsprusti. Dar kelti liko, bet men-ko vertės, nes tiktai ką katalikų kailį nešioja, o truputį perplė-us, tai ir pasirodo, kad šliupo tarnai esą. Kad šiek-tiek sutu-ris savo avelių mažėjimą, lai-svamanių vadai sumanė pakviesti praėjusioje gavytėje. kalbėtojus. bet tokius, kokių retai kur gir-džiama: štai "Šakės" ir "Ke-leivio" redaktoriai, kurie ka-d rėžė, tai rėžė ant kunigų, vykū-pų ir tt. Ragino, kad neitų baž-nyčią, prie šv. sakramentu ir t. t. Žinoma, netiktat laisvamaniai, bet ir jų moterys susirinko pasikal-syti ir gausiai plojo rankomis. Pasėkė buvo tokios, kad lai-svamaniai retai kada lan-kusieji bažnyčią po to-

kių prakalbų suvisai nustojo e-jė. Atėjus vasarai, visos katalikų draugijos pradėjo daryti pik-i-kus, pasilinksminimus; taip-gi pa-rūpo ir jiems. Bet katalikai pa-juos neina, o jų pačių mažai, to-del, kad privilegijos katalikus prie savęs, sumanė didelį tim-lą ant katalikų užleisti t. y. suma-nė klibūgą įsteigti. Kad daugiau draugijos narės, nenorėdamos vi-sai atsiskirti nuo veikimo, ki-tokiais būdais namo praplėsti savo darbą.

Liepos 31 dieną buvo parengta išlaimėjimai su prakalbos ir deklamacijomis. Draugijos pir-mininkė, p-lė Gelazūtė, paaukojo iš-laimejimui 5 dol. vertės laikro-dėlį.

Kalbėjo moksleivis Antanas Valantiejus apie moterų padė-jimą, ragino prie apvėtos ir la-vinimosi ir patarė moterims ir merginoms stropiai mokintis na-mų darbo, valgių gaminimo ir tt.

Po prakalbos bažnytinis choras gražiai sudainavo keletą daine-lių. Deklamacijos išėjo gerai. Vakaras paliko gerą įspūdį ir žmonės tikisi, sulaukia daugiau tokių pramogelių. Pelno nuo va-karo liko arti 80 dolerių.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo nauja-jai bažnyčiai 50 dolerių. Sek-tinas pavyzdys. Tikrai mūsų Vy-ties tarnaui ištikimai Tautai ir Bažnyčiai.

Hartfordo draugijoms ir pa-vieniams žmonėms pasiūlyta dar vienas svarbus reikalas aprū-pinti Rūpesių mūsų klebono, kun. J. Amboto, pradėta muryti naujai bažnyčiai sklepas. Nemaža reikės aukų tam reikalui. Tikimoi, kad Hartfordo lietuviai parems gerą darbą. Jau Lietuvos Vyčių 6 kuopa paaukojo

DETROIT, MICH.

Jau neskyk buvo minėta laikraščiuose apie Detroito lietuvių gyvenimą. Amerikos lietuvių visuomenė galėjo pastebėti iš tų žinių, kad čia esama daug lietuvių kolonijų, dirba ir juda.

Sie metai detroitiečiams pasi-taikė kokie tai ypatingi. Mūsų lietuvių gyvenime pradėjo žko trūkti. Priešio leikoti būdu, kaip mas žmones išjudinus prie veiklumo.

Ligiol detroitiečiai beveik neturėjo progos susieiti į vieną krūvą, kad pasitarus apie savo reikalus, paraginūs viens kitą prie darbo. Tą atjausdami, veiklesni tautiečiai pradėjo savystoviai veikti, nežūrint jokių kebbumų. Gerai žinodami, kad tikėjimas yra viso veikimo centru ir pamatu, apie kurį sukasi lietuvių tautiškas judėjimas, pirmiausia pradėta rūpintis sutvarkyti parapijos reikalus. Padedant dvasiškai vyriausybei, šiandien detroitiečiai jau turi darbštų, energiška veikėja, lietuvių parapijos kleboną, kun. Kazimierą Skrypką. Vos tik kelios savaitės prabėgo nuo laiko, kaip pas mus apsigyveno naujas klebonas, bet jau turėjome keletą susirinkimų, apsvaistėme daug klausimų ir uoliai rengiamės prie darbo.

Tokiuo būdu detroitiečių lietuvių gyvenimas ineina į normales vėžes.

Tad, į darbą, detroitiečiai!

J. Beržukas.

ATHOL, MASS.

Rugpjūčio 6 dieną pasimirė li-goninė Pranciška Petruskienė, kurią sunkiai sužeidė traukinys, jai praeinant Boston & Main geležinkelio linija. Nelaimė įvyko rugpjūčio 3 dieną. Doktoras iš-anksto pasakė, kad nelaimingoji neišgyvs nuo žaizdų. Kai rior-jų vėlionės koja likosi garvežio nuplauta augščiau pėdos.

A. a. Pranciška Petruskienė prigulė prie šv. Onos Moterų pašalpinės dr-jos, kurios narės gražiai velionę palaudojo. Paliko sulūždime vyrą ir trejetą vaikų.

Lai būna jai lengva Amerikos šemelė!

Antanas Losius.

EASTON, PA.

Vestuvės.

Eastoniečių rengiamos vestu-vės atsižymi ypatingomis iškil-mėmis ir forma. Susitarę jaunav-vedžiai, paduoda užsakus italų bažnyčion. Po trijų savaitių at-važiuoja lietuvius kunigas surišti moterystės ryšį jaunąją porą. Čia berods nieko nepaprasto, taip visų lietuvių daroma. Pačios ves-tuvių iškilmės prasideda nuo to laiko, kada jaunavedžiai visų prašytų ir neprasytų svečių gar-bei, atmuša pirmosios statinės "špunką". O kada tų statynių būna 2 ar 3 tuzinai, tai patys ga-lite suprasti kokios linksmybės viešpatuoja svečių tarpe. Triukš-mo, lermų panašios iškilmės tiek daug, kad kitataučiai, netu-rėdami ramumo per kelias di-na-s, skundžiasi ant lietuviškųjų puotų.

Vertėtų eastoniečiams rimtai pagalvoti apie panaikinimą gir-tų vestuvių ir rengti blaivias oramogas. Iš girtuokliavimo vi-sokių nelaimių pasitaiko ir be-reikalo leidžiama pinigūs, ku-rinus galima sunauduoti geres-niems tikslams.

Tikinos, kad eastoniečiai, kurie mano vesti, pasirūpina apsieiti vestuvėse be svaigalų.

Skarickitis.

GARDNER, MASS.

Reiant apie socialistių veikimą, reikia apsišvaruoti kastybe, nes lai toks neramus galvalas, kad sunku jų darbelius ir išskaitlino-ti. Pavyzdin, pas mus, Gard-nerij, socialistai tiek daug špo-sų prikrečia, jog negalima nei visų prisiminti.

Nedėlio, rugpjūčio 8 diena, parengė mūsų socialistai pikni-ką ir prakalbas. Kalbėjo "garsus" ponas Šestokas, kuris savo "spyčiuje" svarstė jaunoo-

menės reikalus. — Žiūrėkite, šaukė kalbėtojas, kiek čia jau-nimo ant pikniko susirinko! Ap-siveskite visi ir, susilaukę vaikų, galėsite trygbai socializma sutvirtinti. Pabarškines socia-lizmo raudonu puodu, puolėsi ant katalikų, visap juos apšmeižda-mas ir išjuokdamas. Gardnerio socialistai, girdėdami savo pra-našo tokius didžiūs keikimus, virpėjo iš džiaugsmo.

Pažiūrėkime ir mes, ar ištkro socialistai yra tokiais nekaltais avineliais, kokiais juos perstato Šestokas ir kompanija. Nežinau kaip kitur, bet pas mus socia-listiškas gaivalas labai patvir-kęs. Vienas, ir tai iš pačių va-dovų, tad pamėgo kozyres, kad net laikrodį ir švarką joms pa-aukavo, mat, pinigų nebeužtėko. Antra istorija tai dar gražesnė. Keletas socialistų apsiėmė pla-tinti raudoną spaudą ir taip pra-platino, kad visi pinigai su-rinkti laikraščių prenumeratai, pakliuvo toms pačioms kozy-rėms ir salūnininko barui. Kal-bama, buk redakcijos žada pa-tentuotus didvyrius patraukti į teismą. Socialistų kuopos ma-tydamas, kad biznis gali būti vi-sai "šlektas" savo karštiesiems agitatoriams prisakė pasitraukti iš kuopų. Pasitaiko pas mus ir tokių atsitikimų, kad socialistų karžygiai nakties laiku užstoja žmones ir neretai juos "apš-kuoja. Vieną-gi sykį keli "draugai" begerdami "byrą", pametė "šiusius" ir namo par-žo basi. Tai vis pasitaiko iš di-delio mokslo pažinimo ir apsi-švietimo.

Tokie-gi Šestokai drįsta dar kalbėti apie socialistiškas mal-ones ir, kaip nevykusiai, jie aiški-na savąjį mokslą. Kad ir šiose prakalbose. Šestokas tiek prime-lavo, jog publika nebeiškentė, pradėjo jam jo paties melus aiš-kinti. Nusigandę vyrus ir pa-spruko kur pipirai auga. Soc-ialistai, paregėję, kad jų so-cializmas žlugo, kai suriks su-rika, na ir truko, kaip mulinis burbulas. Gerai, kad buvo ga-rokai inkausė, tai hejautė savo nelaimių. Tai dabar matote, kaip socialistai apšvietas plati-na!

Tautietis.

DONORA, PA.

Šiame gražiame ir linksmame miestelyje randasi apie 60 lietu-vių šeimynų ir visos gana gražiai ir pasiturinčiai gyvena. Turi jie čia, nors nedidelę, bet gražiai iš-taisytą savo mūrinę bažnyčią, kurią visi maloniai lanko ir ja-ja džiaugiasi. Jų uolus ir darštas klebonas, kun. M. Kazė-nas, yra visų mylimas ir gerbia-mas. Mat, kun. Kazenas čia ap-sigyvenęs, trumpu laiku daug gero padarė — daug nuveikė, ir užtat ne veltui yra visų taip mylimas.

Viskas čia būtų gerai, jei tik atsistytų daugiau lietuvių. Ga-lėtų čia lengvai pragyventi dar kita tiek lietuviškų šeimynų. Darbo visiems užtektų ir gerai pragyventi. Dabar čia stato net dvi fabriki, kuriose galės dirbti, kaip sakoma, 5,000 darbininkų. Darbas yra lengvai gaunamas prie statymo tų fabričių. Kitų tautų žmonės plaukia čia iš visų pusių, tik lietuvių nesimato. Turbūt lietuviai dar nežino kas čia dedasi ir dar negirdėjo, kad čia reikalaujama daug darbinin-kų. Gera proga dabar čia gau-ti gerą darbą ir apsigyventi ge-rame mieste. Šis miestas yra betoli Pittsburgho. Iš čia į Pitt-sburgą, važiuojant gatvekarių, kaštuoja tik 45 centai.

Mikolas.

CAMBRIDGE, MASS.

Vaikų Vakarietis.

Rugp. 8 d., užbaigus lietuviš-ką moksleinę, atsiuvo vaikų vakaras. Programas buvo gana įvairūs. Vispirma, prabilus ko-letą žodžių gerb. vietos klebonui, vaikūčiai sudainavo Lietuvos himną, "Lietuva, Tėvynė", — Kudirkos; "Rūta — rūt-rūty-tėl" — Naujalis; "Op, op, kas-tai, Nemunėlis". Toliaus p-lė Strokintė sakė eiles "Broliai viens kita mylėlim", — A. Jak-štas. Potam trys vaikai ir trys mergaitės vaidino komedijėlę "Jonukas Melagis". Komediją-

lę vaidino prastai, nebuvo gerai išmokę. Priežastį neįsmokimo trumpai išdėstė pats mokytojas. Labai nusiskundė, kad vaikelius nuo repeticijų tėvai bei motinos suilaikydavę, būk tai reikėdavę "dumps" eiti malkų parink-ti, arba išsivedavę grybauti etc. Tas pats kalbėtojas aiškino tėvų priedermes link vaikelių. Nuro-dė, jog tėvai privalo savo vai-kus visados mokytį gražumu, su-meile, o ne su piktumu, bet ne-privalo leptinti bei pratinti prie tingėjimo, kaip daugelis kad dā-ro. Už prasakaltimus visados privalo gerai nubausti.

Šiame mieste mažiausia vaiku-lė gali rasti apie 200, o pa-rapijinę moksleinę telanko vos 60 vaikų. Supraskite, tėveliai, mokslo svarbą ir visi noriai siųskite į moksleinę savo vaike-lius.

Laike kalbos gerb. klebonas perėjo su skrybėlė kolektoada-mas mokytojų už mokinimą. Su-rinko \$7.81. Tiesa, iš tokios pu-blikos daugiau negalima buvo ir tikėtis — publikos buvo mažai susirinkę. Kaip klebonas, taip ir mokytojas nuosirdžiai dėkojo už tokį atlyginimą.

Viską Girdėjęs.

BENTLEYVILLE, PA.

Sis miestukas randasi neperto-li nuo "Dūmų Miesto", tai yra, nuo apriukšio Pittsburgho. Ja-me yra su viršum 100 lietuvių šeimynų. Nekurie iš jų yra ge-rai pasiturintys — turi nemažos vertės nuosavybes. Per kiek laiko darbai čia buvo apstoję, tai ir žmoneliai buvo nuilūdę, bet dabar, darbas pradėjus vėl ge-riau eiti, visi pradėjo džiaugtis ir po senovei "linksmintis". Smulkij čia nėra, tačiau, lai gerb. "Drugo" skaitytojai ne-mano, kad čia nesiranda nei kiek alaūs. Yra čia nemažas brava-ras, kuris užtikusiai priskunka to "malonaus" rūdo, putojančio, svaiginančio skystymo del visų, mėgiančių "linksmintis" bent-leyvillečių. Tas bravaras, idant palengvinti žmonių "naštą", kad nereiktų jiems vilkti bačketes ant savo pečių, yra padirbęs "sa-liūnai" tuom skiriasi nuo ki-tų, kad juose negalima gauti "rudžio" stiklais, tik bačkomis. Čia, mat, netaip, kaip kitur.

Kad ne tie naujosios mados "salūnais" ir, kad bentleyville-čiai nebūtų taip pripratę prie "rudžio", tai čia viskas būtų labai puikiai. Žydėtų čia pilnų-jų blaivininkų kuopa ir žmonės taptų turtelingsniais ir laimingesniais. Bentleyvillečiai padarytų didelį žingsnį pirmyn, jeigu nu-stotų nuodinti save svaigalais. Būtų labai pageidaujama ir pa-girtina, kad žionyškiai lietuviai pradėtų sekti pėdomis geriau su-sipratusių savo brolių, ir Stotų jie drąsiai iškviest, Ilgai nelsaukė, eilėn

Kovot prieš alkolį visi.

Mikolas.

PHILADELPHIA, PA.

Šv. Kazimiero lietuvių parapi-jos svetainė, 10 d. rugpjūčio, su-sirinkęs inteligentų būrelis su-tvėrė L. I. B. skyrių. Skyrius nariai daugiasia ketina veikti svetintaučių spaudoje, platinant žinias apie Lietuvą ir jos troški-mus.

Į kuopelę įsirašė: kun. J. Kau-lakis, kun. I. Zimblys, dr. E. G. Klimas, farmaceutė p-lė S. Bra-zaičiūtė, stud. J. Jakštas, semi-narijos auklėtiniai K. Klevin-skas ir Ig. Valančiūnas. Ko-geriausios veikime kloties!

Kelstutis.

ATHOL, MASS.

Rugpjūčio 8 d., šv. Kazimiero Pil. Bl. 24 kuopa buvo parengusi pikniką Atholio priemiestyje. Žmonių atsilankę gerokas būris ir visi patogiai linksmino-si, tikėtai, štai, prieš 5 val. užki-lo debesis su griausmu ir amariu lietum ir išvaikė visus iš pikni-ko; tokiu būdu piknikas kuop-pai mažai naudos teatėnė. Tą patį vakarą, pobažnytinėj-

salėj buvo laikytas blaivininkų 24 kuopos mėnesinis susirinki-mas. Susirinkimam suėjo beveik visi kuopos nariai ir daugelis svečių, iš kurių devyni įstojo kuopon.

Kad šin susirinkimam atsilan-kė daug svečių ir iš jų devyni įstojo kuopon, daugiausiai reikia padėkoti mūsų klebonui, kun. Pr. Meškauskui, kuris per du at-vejus bažnyčioje sakė pamokslus apie Blaivybę ir karštai ragino žmones rasytis Blaivybės drau-gijon.

Susirinkimą atidarius, buvo pradėta svarstyti kuopos reika-lai; tarp narių beveik buvo pra-dėję kilti ginčai, — mat, kuop-pa susirinkime laikytam 14 d. liepos išrinko vieną delegatą į Blaivininkų V Seimą. Tuomi nepasitenkino tūli kuopos nariai, motyvuodami, kad kuopai per-brangiai kaštuos delegato kelio-nė. Kiti sakė, kad nėra ką gae-lėti pinigų savo reikalams, nes mums turi rūpėti daugiasia esan-čio idėja, o kapitalas gi sąsą antraeiliu carku. Pagalius, dar nei pusės kuopos kapitalo ne-reikėsia išleisti delegato kelionei. Išrinktasai delegatas, matydams kilant nemalonią apsiuriskimui, griežtai atsisakė seimam važiuoti. — Tuomi ginčai ir užsiba-gė. Po to visi nusiramino, nuo-sirdžiai vieni kitų atsiprašė.

Sio susirinkimo nutarimai bu-vo sekanti: pirmiausia nusta-tyti parengti prakalbas apie Bla-ivybę; toliaus, pagal konstitucij-os IV skyriaus nurodymą, liko nutarta sutverti prie kuopos ma-žų vaikų skyrius. Vaikučių sky-rius vedėjomis išrinkta: p-lė Kot. Gričiūnaitė ir Barbora Pet-rauskaitė. Pastaroji yra atva-žiavusi Atholin iš Hartford, Conn., ir čia apsigyvenus ma-rijaus pasidaruoti vietinių lietuvių naudai. Išrinkus tokias upatas už vaikučių skyriaus pri-žiūrėtojas, galima tikėtis, kad tas vaikučių skyrius plėtosis kuopū-kiausia.

Steigimas panašių vaikams skyrių prie blaivininkų kuopų turi didelę svarbą mūsų gyveni-me. Apie tai pakalbėsiu atskirai artimoje ateityje.

Antanas K. Losius.

SO. BOSTON, MASS.

Nepaprasta iškilmė.

1 rugpjūčio Bostono lietuviai turėjo nepaprastą iškilmę. Tai iškilmė buvo dvi priežastis. Bažnyčia baigta naujinti, pa-statytas gražus naujas didysis altorius; taigi buvo naujo alto-rius pašventinimas. Antra prie-žastis — tai sukaštuvės 25 metų kunigavimo gerb. kun. Tamo Žilinsko. Minių-minios parapijo-nųėjo tą dieną į bažnyčią pasi-džiaugtų lyg naujais rūbais pa-sipuosiusia savo bažnytėlė ir vien-kart su savo klebonu pasidžiaug-ti jo jubiliejū. Iškilmingą sumę laikė patsai gerb. jubilėtasas, as-sistuojant klierikams Virmasui, Petraičiui ir Čaplikui. Puikų tai iškilmę pritaikintą pamokslą pa-sakė kun. J. Jakaitis, Wor-cesterio klebonas.

Tą dieną Bostono parapijonys gražiai pasirodė savo duosnumu bažnyčios reikalams. Tą dieną išvis surinkta aukų \$700.00 su-viršum. Jos bus sunaudotos pa-saugimui lėšų atnaujinimo baž-nyčios. Kas tų mūsų brolių ne-klaidino, kas netvirkino: čia "Keleiviai" ir "Laisvės", čia įvairūs kitokio plauko laisvama-niai; bet visos jų pastangos ne-įstengė išrauti iš lietuvių širdžių meilės savo Bažnyčios. "Kele-ivio" leidėjai ir redaktoriai ga-lbūt pajudė iš piktumo, maty-dami, kaip tie patys jų globia-mieji proletariai, ne sykį gal var-tę per apsirikimą tą patį jų "Ke-leivį" — metė į skardinę po 1, 2, 3, 5 ir net 8 dolerius. Vadinai negabūs, nepajamūs socia-listų mokiniai — tie mūsų broliai darbininkai. Pagalvokite, kaip dvasios išklydėliai! Ar never-tęgi padvejinti savo juodąją energiją.

Vakare pobažnytinėje svetai-nėje buvo iškilmė pagerbinui kun. Tamo Žilinsko. Kalbėjo klierikai, Virmasukas ir Petrai-las, sveikino savo kleboną vienas iš pirmiausių Bostono parapijo-nų, žymus vietos veikėjas, dabar prezidentas L. D. S. Motiejus Zioba, vardu parapijonų, vardu

L. D. S. ir vardu šv. Jono Evan-gelisto draugijos, kurios taip-pat yra pirminku. Vyčių kuop-os pirminkas inteiškė adresą su pasveikinimu ir linkėjimais, po kuriais pasirašė pirminkai Katalikiškųjų Bostono lietuvių organizacijų.

O štai L. D. S. 1-os kuopos pir-mininkas inteiškė jubilėjatui \$66.50, suaukotas Bostono Lietu-vių "Motynėlės" draugijai pami-nėjimui savo gerb. klebono 25 metų kunigystės jubilėjaus. Bostoniečių pavyzdys tikrai sek-tinas. Net ir sidabras ir auksas rudija ir apipelėja. Bet naudin-gas visuomenei darbas niekuomet nežūsta. Ypač mūsų tautos gyvenime: kas remia švietimo reikalus, tas tie-sia tvirtiausius pamatus tautos kultūros rūmams. Ta auka galė-jo būti malonį ir kun. Žilinskui, kuriam "Motynėlės" reikalai gy-viai rūpi, kurios uoliai nariu nuo senai įsai yra.

Protarpais jaunūčiai parapijo-nai skambino ant pijano, daina-vo, eiles sakė.

Pagalios prabilo gražiai ir pats gerb. jubilėtasas, dėkodamas nuo širdies už sveikinimus ir lin-kėjimus ir ragindamas prie ben-dro sutartinio darbo ir toliaus. Prie tos progos paraginao remti naują organizaciją L. D. S. ir jos būsimąjį laikraštį "Dra-bininkas". Čia pat ant greitosios sumeta laikraščiui įsteigimui arti poros šimtų dolerių.

Bostoniečių atmintyje ilgai pa-siliks visa šita iškilmė.

Štai vardai aukavusiųjų "Mo-tynėlės" draugijai. Šv. Jono Evang. pašalpinė draugija — \$10.00, L. Vyčių 17-oji kuopa — \$10.00, L. Kat. Mot. Sąj. 13-oji kuopa — \$5.00, Po \$5.00 auko-jo: Jonas L. Petruskas ir Aukis, Po \$2.00 — Dr. J. Jakimavičius, Ona Staliūnaitė, Juzefa Pečiūn-kytė, Po \$1.00 — U. Staniūn-liūtė, O. Romikaitė, V. Jurgė-levičiūtė, K. Čekatauskaitė, A. Staniliūtė, M. Meškauskaitė, O. Meškauskaitė, Juoz. Staniulis, M. Karbowski, Gendr. Grabijolienė, Agota Bebravičiūtė, J. Jakima-vičius, J. Juškevičius, Marijona Sūdunkienė, Konstancija Jasini-kienė, Marijona Gudaitė, Ona Kairaitė, Paulina Gedraitė, An-tanina Čičiūnienė, V. Kalėšaitė, D. Antanavičius. Po 50 centų — Ona Kabaržinskaitė, Rozalija Žvirbliukė, Mar. Sviranačiūtė, Barbora Beleckienė, S. Mockus, P. Rūta, K. Vasilas, M. Go-lumbickas, K. Kiškis. Po 25 c — J. Baltulis, J. Dargutis, H. Norinkevičiūtė, P. Gečaitė, Z. Gečaitė, V. Šveistytė, K. Tum-tė, P. Apšega. Po 10 c — O. Morkunienė, V. Jakštas, A. Kai-rys. Išviso \$66.50.

A. K.

BALTIMORE, MD.

Vargas gyventi žmogui vasa-ros-pamotės prieglobstį. Be-pigu žiemą. Visi kuopoje, len-gva susieiti, pastirti apie bėgan-čiojo gyvenimo reikalus. Va-sarą-gi visi išsisklaidė, išbė-gioje, — sunku pažįstamą ar draugą pamatyti.

Ateis šventadienis — žiūrėk, traukia lietuviai "būnčiais" ir miškūs ir girias. Kad "geriaus" praleisti laiką ir apsaugoti nuo plaučių uždegimo, neužsimiršta pasiimti su savim karčių ir sal-džių skystimėlių. Sako, nėra darbo, blogi laikai... Niekis! Ant bačketės "byro" atsiranda centėgė. Jei nebūtų cento, — nežūrėtų ir bačketės "krana".

Bėduoja lietuviai dėl blog-gų laikų ir geria alų, arielkėlė. Ką lietuvis ir bedarytų svaiga-lams dingus!

Atgijanti Bitelė.

BRIDGEPORT, CONN.

Susitvėrė A. L. R. K. Mote-ry Sąjungos 18-ta kuopa. Tai jau 4 kuopa, kuri susitvėrė po seimo. Turiu pažymėti, kad kun. M. Pankauskas daug pris-i-dėjo prie susitvėrimo 18-tos kuopos.

M. G.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGA"

Chicagoje.

ŠV. KAZIMIERO VIENUO. LYNE IŠKILMĖS.

Nedėlio, 15 d. rugp., sese-ry-kazimieriečių skaitlius pa-didėjo 8 naujai įsišventinusi-mis seserimis, prieg tam 7 su-dėjo pirmus prizodus ir po 2 metų galės būti įšventinto-mis.

Iškilmės atsiuvo šv. Kazi-miero vienuolyne. Išpūdingos ceremonijos prasidėjo 8'30 val. iš ryto ir tęsėsi iki 11 val. Mišias laikė ir įšventinimo a-peigas atliko kun. A. Staniū-kynas, assistuojant kun. J. Kazakui ir klier. J. Brigma-nui. Pamokslą sakė kun. J. Kulikauskas. Ant tų vienuo-lyno iškilmių suvažiavo nema-žai pašaliečių, kaip dvasiškų, taip ir svietiškių.

LANDARINGOSIOS SAJUN-GOS NETIKĖTAS SUSIRINKIMAS.

Labdarinėjai Sąjungai ga-vus iš miesto majoro leidimą rengti "Tag Day" (viešą au-kų rinkimą), laikytas nepa-prastas susirinkimas. Susi-rinkime buvo kalbama kaip pasekmingiau surengus aukų rinkimą. Kadangi pasekmin-gas aukų rinkimas priguli nuo mūsų męrgaičių ir moterų pa-sidarbavimo, nuo jų gabumo, energijos, nutarta tad prie jų ir atsikreipti.

Susirinkimam apart knopų delegatų, atsilankė atstovai ir iš parapijų, kuriose dar nėra susitvėrę Labd. kuopų.

Iš susirinkusiųjų buvo iš-rinkti iš kiekvienos parapijos komitetai, kurie užsiims aukų rinkimo tvarkymu.

Nutarta, del geresnio visako aprūpinimo laikyti komiteto susirinkimus kas Ketvergas.

A. P.

RENGIAMOJO "TAG DAY" KOMITETO SUSIRINKIMAS.

Labdaringosios Sąjungos rengiamojo "Tag Day" komi-teto susirinkimas įvyks Ket-verge, 19 dieną rugpjūčio, šv. Jurgio parap. svetainėje, 7:30 val. vakare. Komitetai mal-onės laiku susirinkti.

A. S. Prečiūnas, Labd. Są-gos Cen. Rašt.

CHICAGOS VYČIŲ DOMAI.

Clevelando Lietuvos Vyčių 25 kuopos raštinkas J. Sa-kalauskas praneša mums, kad jų kuopa sumetė 16 dol. 50 c. pastatymui paminklo ant kapo a. a. Petronėlės Laurinavičiū-tės, žuvusios laike "Eastlan-do" nelaimės.

Klausiamo ar mes, Chicago-s Vyčiai, veikiamo ką nors tame dalyke. Ant kiek esame girdė-ję, chicagiečiai tam sumany-mui prijaudė ir dabar, kada jau pradeda plaukti aukos iš kitur, mūsų kuopos pasirū-pins visą dalyką sutvarkyti.

Pirmiausia reikėtų išrinkti komisiją iš visų Chicago-s Vyčių kuopų atstovų, kurie pla-čiau aptartų paminklo staty-mo reikalą, paskirs upatas, kurių vardu bus aukos siun-čiamos ir visi susirašinėjami atliekami.

Prašytume visų Chicago-s Vyčių Sąjungų valdybų kaip ga-lima greičiau tą reikalą ap-kalbėti susirinkimuose ir iš-rinkti atstovus į komisiją. Ar-ba, jei tas kuopoms būtų pa-ranku, pavesti paminklo sta-tymo reikalus Chicago-s Vy-čių apskrīčiui, kuris prasi-rū-pintų sutvarkymu viso reika-lo.

Būtų pageidaujama, kad vi-sas darbas susitvarkytų kaip galima greičiau, nes kuopos,

surinkę aukas, nežino kur jas siųsti.

Tikimes, kad Chicago-s Vy-čių kuopų valdybos malonės netrukus praneši apie savo nutarimus šiame reikale.

Clevelando Vyčiams už gra-žią pradžią ir paraginimą vi-sų prie darbo priklauso nuo L. Vyčių nuosirdus ačiū.

J. E. Karosas,
L. Vyčių Pirm.
P. Mulevičius,
L. V. Centro Rašt.

SV. JURGIO PARAPIJOS SUSIRINKIMAS.

Tulą laiką tam atgal šv. Jurgio parapijoje prasidėjo keistas judėjimas. Parapijo-nys kaž-ko nerimavo. Atsira-do karštuolių, kurie vietoj ramaus darbo, panorėjo tur-ėti parapijoje maišatį. Prasi-dėjo agitacijos po draugijas, atsirado bevardžių gamintojų visokių "atsišaukimų", "ple-katų", anonimiškų laiškų dir-bėjų ir siuntinėtojų. Parapijos prapulties noriėnės "Naujie-nos" inkišo ilgą nosį ir dar-ban paleido sieksinį savo lie-žuvi. Kad tą bruzdėjimą pra-šalinus ir įvedus parapijoje tvarką, 10 d. rugp. buvo su-sauktas parapijonų susirinki-mas. Pirminkavo kun. H. Vaičiūnas, kuriam drauge su kun. I. Albavičium kun. dėk. M. Kriaučiūnas pavedė vesti ir abelai prižiūrėti parapijos tvarką.

Vietoj dešimtukus rinkus bažnyčioj laike pamaldy, nu-tarta, kad dešimtukai būtų ko-lektuojami einant į bažnyčią. Parapijonims intaisyti knygu-tes, kuriose bus užrašomos vi-sos aukos, kas kokią duos ant parapijos naudos.

Taip-pat išrinkta 12 komite-tų, kurie ves bažnyčioje tvar-ką.

"Naujių" pašalinio šta-bo kurstytojai, matydami, kad parapijoje įvyksta tvarka ir susipratimas, vėl paleido ne-tuvaldomą liežuvi. Gird, su-sirinkimas atsiuvo betvarkė, išrinkti komitetai esą niekam tikę ir abelai "Nauj." "bo-bų" papročiu daug niekų pri-kalbėjo. Bet iš to nieko ne-išeis: parapijos reikalai eina geryn, viskas tvarkosi ir inei-na į normales vėžes.

"Drugo" reporteris.

ATSISAUKIMAS.

Lietuvos Vyčių XIII kuop-a uždėjo savo knygyną. Naujojo knygyno reikalais kreipiuosi į visuomenę, o ypa-tingai į inteligentiją ir laik-raštiją meldamas paramos. Nuosirdžiai kviečiu visus pri-sidėti prie to taip svarbaus dalyko ir padėti L. Vyčių XIII kuopos jaunam knygyn-ėliui. Meldžiamė visų katali-kiškų laikraščių leidėjų sim-tinėti savo laikraštį į mūsų knygynėlį.

Taipogi prašome leidejų paaukoti nors savo laidos po kelias knygu-tes į Vyčių XII kuopos knygyną. Vyčiai bus Tamstoms už tą paramą la-bai dėkingi. Mes pasitikime, kad visuomenė, inteligentai ir laikraštija neatsisakys mūs paremti.

Mes uždėjome knygyną no vien del Vyčių, bet ir del vi-suomenės. Taigi lauksime pa-ramos!

Knygyno Kom.

P.S. Aukas, knygas, žurnalus bei laikraščius meldžiamė sių-siti šiuo antraštu: P. D. Vir-bickas, 1643 W. 47th str., Chi-cago, Ill.

Meldžiamė ir kitų laikraščių atkartoti šį atsisaukimą.

Redakcijos Pastabos.

TAMSIOS LIETUVAI DIENOS.

Nelinksmos ateina žinios iš Lietuvos. Pradėtoji vokiečių ofensyva skaudžiai palietė mūsų tėvynę. Vokiečių kariuomenė užėmė beveik visą Lietuvą, gresia Kauno užėmimu, mano net Vilnių pasiekti. Dabartinis vokiečių tolyn varymas tuo baisenis, kad pasitraukdama rusų kariuomenė viską naikina. Ko pasiimti negalima, tai turi būti deginama. Taip bent skelbia iš Lietuvos gautieji laišukai. Skaudūs Lietuvai bus materialiniai nuostoliai, bet dar sunkiau palies vokiečių Lietuvos užėmimas lietuvių visą judėjimą, veikimą.

Visi Lietuvoje išeinanti laikraščiai persikraustė Vilniui, nuo karės nukentėjusiųjų šelpimo centras yra taip pat Vilnius. Vilniui persikėlė švietimo įstaigos, jame susispietė didžiuluma inteligentijos. Ten raudasi šiekie tokie mūsų muziejai, didesni knygynai. Kas pasidarytų, jei Vilnius būtų vokiečiams? Kaip verstųsi laikraščiai, kaip susitvarkytų nuo karės nukentėjusiųjų šelpimas? Kur dėtusi lietuvių mokyklos, muziejai? Liudna spelioti. Laikraščiai turėtų sustoti čia, kaip jau nekurie ir padarė vokiečių užimtose vietose.

Ant galo ir išėjus iš po spaudos nebūtų galima išsiaiškinti, krasos disorganizacijai įvykus. Dar aršesnis dalykas su nukentėjusiais nuo karės ir jų šelpimu. Daleiskim šelpimo draugijos persikelti Rusiją. Jos tuomet tegalėtų nuosekliai šelpti tik pabėgėlius. Kas gi rūpintųsi ant vietos likusiais? Draugijoms palikti vokiečių užimtose vietose nebūtų didelio išrokavimo. Viena, nežinia kaip prie jų atsinešti vokiečių valdžios atstovai, svarbiausia nebūtų iš kur gauti aukų, kad būtų galima šį tą veikti. Kaip neįsime, o rusų valdiški komitetai daugiausia aukų suteikia mūsų draugijoms. Ar tą padarytų vokiečių valdžia, galima tikrai abejoti. Amerikiečių aukos mažos ir jų didžiulą jau pasiūta Lietuvon.

Ant galo, išsisklaidytų inteligentija, nebūtų kam arba labai sunkiose aplinkybėse prisieiti darbuotis. Išsisklaidytų draugijos, nebūtų kam tinkamai prižiūrėti mūsų tautos įstaigų, pakriktų mūsų mokyklos. Vieno žodžiu — lietuvių, kaip tokių, judėjimas liktų su paraližuotas, jei ne visai sunaikintas. Išsisklaidytų atžvilgiu lietuviai gautų tokį smūgį, nuo kurio sunku būtų atsipeikėti.

Vokiškos "kultūros" trokšantieji tenemano, kad Lietuvai vokiečiams patekus mums užstotų nauja, šviesesnė gyvenimo. Iš naujo viską sutvarkyti nebūna taip lengva. Bet skaudžiausia bus viskas panašėti kol karė tęsiasi. Lietuvių veikimą, taip sakant, prisieiti kone likviduoti. O nėsant veikimui ir Lietuvai autonomijos išgavimas, ar bent šokių palengvinimų ingijimas būtų beveik negalimas.

Svarbu, begalo mums svarbu, kad Vilnius nepatektų vokiečiams. Kol Vilnius bus rusų rankose, tol ir lietuviai gali plačiau veikti, vokiečiams gi pakliuvus — viskas paarsėtų.

VILKO IR ERIUKO PASAKOS ATSIKARTOJIMAS.

Po ranka turime mums prisiūstą anglišką vertimą "Oficijales Vokiečių Baltosios Knygos". Tas autorizuotas vertimas išleistas vokiečių

Imperijaliai svetimų šalių ofiso ir, be abejonės, to paties ofiso išsistūtinėtas. Taip vadinamoji "Baltoji Knyga" vokiečių buvo išleista tikslu pateisinti vokiečių žiaurumus Belgijoje ir visą kaltę suversti ant Belgijos gyventojų. Jau inženginis "memorijalas" prasideda nuo to, kad pasako, jog

Tuojaus ištikus kareli Belgijoje, Belgijos civilijų gyventojų buvo pradėta laukinė kova prieš vokiečių kariuomenę, kova, kuri buvo pasibaigusi su lauzūnu tarptautiškų teisių ir kuri turėjo skaudžias pasekmes Belgijai ir jos gyventojams.

Nesame žinovais tarptautiškų teisių, bet mums atrodo, kad kiekvienas žmogus turi teisę ginti savo namus, savo tėvynę nuo panevalia įsiveržusio neprietelio. Ginkluoti vokiečių būriai, kariuomenė, be jokios priežasties, vien todėl, kad Belgija vokiečiams stovėjo ant kelio, vietoj į aplinkus, vokiškieji pulkai žengė, viską šlavė ugnimi ir kardu. Ir kada belgai, kaip įmanydami gynysei nuo įsiveržusių vokiečių, jie kaltinami, kam stvėrėsi ginklu? Galingas yra teisingas — štai kuo remiasi visos vokiečių pasiteisinimas. Prieš ginkluotą, galingą spėką neturi teisės priešintis. Pasipriešinai — liksi netik skaudžiai nubaustas, bet ir apkaltintas.

Visas tolenis tos knygos turinys susideda iš aprašymo kaip ir kada belgai ginklu priešinosi vokiečių kariuomenei, visa eilė liudijimų, kurie galų galė nieko daugiau nepasako, kaip tik tą, kad belgai išties ginklu kovojo prieš vokiečių kariuomenę. Vietomis dagi nestokuoja krododiliaus asarų. Taip ant 97 p. tos knygos, aprašyme apie Louvain'o sukilimą, apgailes-

taujama, kad sistematiskais nuginklavinimas buvo negalimas ir 20 Omilijonų frankų baumės, kuri buvo uždėta ant miesto, jokiū būdu negalima buvo išskolektuoti.

Iš tos priežasties, vokiečių kariuomenė pasitraukė iš miesto ir jį subombardavo. Vadinasi, vokiečiai užėmė miestą, pasirijo iš nekaltų gyventojų išplėsti 20 milijonų frankų, o kada gyventojai ginkluoti būdu tam pasipriešino — vėl belgai kalti, kam ginė savo turtą! Ir po to vokiečių skundžiamasi, verkiama, kad negalėjo išskolektuoti tų 20 milijonų...

ATSISAUKIMAS I AMERIKOS LIETUVIUS.

Tokiū antgalviu dr. J. Basanavičius per Lietuvos laikraščius atsišaukė i amerikiečius. Tajai atsišaukimą pagimdė ne kas kitas, kaip nežinojimas ką daryti su amerikiečių prisistūmusiomis aukomis. Dalykas tame, kad kai kurios draugijos ir kolonijos manė parodyti savo gudurumą: vietoj aukas siuntus per amerikiečių fondus, jie stačiai siuntė ar L. Mokslo Draugijos ar dr. J. Basanavičiaus vardu. Aukos, teisybė, Lietuvą pasiekė, bet del karės pasunkėjusių susinešimų, dabar ir nežinoma kaip su tomis aukomis pasielgti. Per fondus i Lietuvą pasiūstos aukos senai pasiekė tiklo ir nevienas nukentėjusių buvo sušelpstas, tuo tarpu, kaip matome, su "gudrinijū" pinigais nežinoma kas daryti.

Iš to viso pamoka: aukas nukentėjusiems lietuviams parankiausia siųsti per Amerikos gyvuojančius lietuvių fondus. Kurie gi to nedarė, tegu pasiskubina pranešti dr. J. Basanavičiui, ką su jų pasiūstomis aukomis daryti. Čia talpiname ir atsišaukimą.

Atsišaukimas i Amerikos lietuvius.

Per Rusų-Azijos banką Lie-

tuvų Mokslo Draugijos adresu vasario 3 dieną iš Amerikos gauta 250 r. ir balandžio 2 d. — 66 r. ir mano vardu — sausio mėnesyje gauta 200 r., balandžio 4 d. — 10 r., gegužės 20 — 224 r. ir birželio 17 d. — 326 r. 78 k. Vislab išsiųsta per American Express Co. New York, 65 Broadway. Kadangi ligišiol nesulaukta laišku, iš kurių galima būtų sužinoti, kieno ir kam tie pinigai siunčiami, tai aš kreipiuosi per laikraščius i gerbiamuosius Amerikos lietuvius, prašydamas, kad siuntusieji tuos pinigus žmonės teiktųsi kuoveikiau man pranešti (Vilnius. Lydos gatvė No. 7), kieno vardu ir kam juos suvartoti?

Amerikos lietuvių laikraščius prašau šį atsišaukimą pakartoti.

Dr. J. Basanavičius.

BLAIVININKAI STEIGIA SAVO LAIKRAŠTĮ.

Per šiemetinį savo seimą Pilnųjų Blaivininkų susivienijimas nutarė leisti atskirą laikraštį — organą, pašvęstą išmintinai blaivybės klausimo gvilidenimui. Laikraščio vardas "Tautos Rytas", redaktorium kun. J. Valaitis iš Shamokin, Pa. Ikišiol turėjome "Šviesą", pašvęstą blaivybės reikalui ir leidžiamą nenulstantio blaivybės dirvoj darbininko, kun. J. Saurusaičio. Nežinia del kokios priežasties "Šviesa" nebuvo plačiai blaivininkų skaitoma, nebuvo kaip priguli išsiplatinusi. Gal jau abelnai toks blaivininkų laikraščio likimas — jokiej taurioje neįstengė užimti tvirtos pozicijos ir tik šiaip be taip stumiamis, skursta. Palinkėti reikia, kad "Tautos Rytas", nesutiktų panašius likimas. Tegū visi blaivybės prijaunantieji uoliau paremia "Tautos Rytą", o blaivininkų organas puikiai užgyvuos. Ir duok Dieve!

Mūsų Jaunimas

JAUNIME, I VIENYBĘ!

Kam šiandieną nėra aišku, kad susitelkę kuopon kelios ypotos, gali daugiau nuveikti negu vienas žmogus. Nuo senų senovės žmonės spiečiasi i draugijas, pasitikėdami nadingesnio veikimo dirbant bendroje kuopoje.

Šiuo laiku mes, lietuviai, turime nemažai įvairių draugijų su įvairiais tikslais ir programais.

Tik, deja, tos draugijos yra per daug viena nuo kitos nutolusios; nesutinka tarp savęs delei pažiūrėti, pakraipyti ir belenkiniuodamos pasiskirstyti i sroves, griežtai trukdancias viena kitos darbą. Tikroji pažanga nuo tų visų rieteny, imtynių skaudžiai nukentčia.

Mes katalikai, ačiū Dieviui, sulaukėme savo tarpe daugelio pašelpos, apdraudos ir kitokių rūšių draugijų.

Ilgiausia bene buvo neapripintų mūsų jaunimas. Pastaraisiais metais ir toji spragė tapo užtaisyta: prasidėjo organizavimas katalikiškojo jaunimo i didžiulę Lietuvos Vyčių draugiją.

Šios organizacijos tikslas labai kiltas, apie svarbią nėra ko ir sakyti. Amerikos lietuviai tik džiaugtis galėjo iš mūsų jaunimo pastangų.

Bet ne visiems patiko naujai tveriamos jaunimo organizacijos. Laisvamaniai ir socialistai pastebėjo, kaip sparčiai pradėjo organizuotis jaunimas, nusiminė, nes jiems aišku pasirodė, kad katalikiškai jaunimui sustiprėjus, nupuls laisvamanių tuščios teorijos, kurias jie skleidė lietuviškojo jaunimo tarpe. Katalikų idejiniai priešai, išvydę augstai plevesuojančią katalik. jaunimėnės, Lietuvos

Vyčių, vėliau, nėrėsi iš kailio, griebdamiesi visokių priemonių, kad sutrukdžiusi jaunimo organizavimosi. Juodoni kiek galėdami Lietuvos Vyčius, pajauka ir pašaipta laidė jaunimą nuo katalikiškųjų draugijų.

Negalėdami nieko atsiekti savo kovos nešvariū būdu, mėgino griebtis kitokių įrankių. Pradėjo tvirti neva bepartyskius "Jaunimo ratelius".

— Ir kas iš to išėjo? Nieko gero. Tveriamieji rateliai, dar kaip reikia nesutvirtėję, griūna ir jra. Šiandieną, kiekvienas padoresnis jaunikaitis ar mergelė bėga nuo laisvamaniškųjų ratelių ir rašosi prie Lietuvos Vyčių, kurių skaičius kasdieną eina didyn, veikimas garsyn.

Todel, draugai Vyčiai ir draugės Vytės, mes matome, jog mūsų dirva labiausia atsako lietuviško jaunimo veikimui. Mūsų pamatas, katalikiškas tikėjimas tvirtas. Apširinkę savo globėjū šv. Kazimierą ir obalsi *Deus et Patria*, mes galėsime savo veikimą plėsti ir nuosekliai veikti tautiškai — katalikiškoje dirvoje.

Vienok, dar nemažai randa si jaunimo, kurs nežino i kurią pusę palinkti; t. k. jų ar nuomelių pas mus daug. Daugelyj lietuviškų kolonijų yra apšėiai jaunimo, mylinčio tautą, dorą ir tikybą, bet jie neturi savosios organizacijos, Lietuvos Vyčių draugijos. Kiti tur susitvėrę Lietuvos Vyčių knopos, neprisideda prie centro. Kodėl taip yra? Trūksta supratimo vienybės svarbumo. O laikas jau būtų vėlyti, varyti bendrą darbą! Visi esame vienos tėvynės — Lietuvos vaikai, tad visi įvien ir remkime ją savo darbais.

Mūsų visų tėveliai — katalikai. Augino mus katalikiškoj

dvasioj, mokė mylėti Dievą, Tautą, ir Dorą. Ar mes pil dome savo senelių prisakymus?

Šiandien Tėvynė kenčia, o mūsų gimdytojai vargsta didžiausj vargelj. Broliai, sesutės, su kuriais sykiu gyvenome, augome, svajojome apie Lietuvos laimingesnę ateitį — liuosybę, — jie atskirai nuo mūsų lieja asaras, žūsta ant karės laukų ir ne už Tėvynės liuosybę, bet už prispaudėjų garbę...

Vargų, nelaimių prispausti, jie neužmiršta mūsų, teirauja si apie mūsų gyvenimą. Laisvės šalyje, klausia per laiškus kokias mes draugijas turime, ką veikiamo.

Rūpi jiems mūsų likimas. Bet mes ligišiol nedaug ką turėjome jiems atsakyti. Amerikos jaunimas nebuvo susitvarkęs ir susioriginavęs.

Dabar galime jau pasakyti savo tėveliams, broliukams ir sesutėms Lietuvoje, kad ir mes turime savo didelę organizaciją, Lietuvos Vyčius, katalikiško jaunimo draugiją. Nudžiugs jie dagirdę apie mus, o jei mes visi spiesimės prie tos draugijos, tai dar labiau pradijugsime savo mylimuosius.

Rašykimės prie Lietuvos Vyčių, dauginkime kuopų skaitlį. Lai nesiranda nei vienos lietuviais apgyventos kolonijos, kur nebūtų Lietuvos Vyčių.

Būdami prakilnios draugijos nariais, patys tapsime prakilnais, pakilsime doroje, išvien dirbdami geriau galėsime sušelpiti Lietuvą.

Darbo turime daug, tik darbininkų reikia. Susivieniję stokime mes, jaunime, i darbininkų eiles.

I vienybę, draugai!

Jonas A. Vaitekūnas.

ATSISAUKIMAS I VYČIŲ KUOPAS.

Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija rengia 1916 metams Kalendorių-Metrastį, kurį re-

PAVEIKSLĖLIS IŠ GYVENIMO DARBININKO.

Ant N. upės kranto stovėjo didokas miestelis. Graži buvo ta upė, rami jos sidabrinė srovė. Bet dar gražesni buvo aplinkui laukai ir miškeliai, kurie iš visų pusių buvo apsupę miestelį. Tas miestelis ne kuo skyrėsi nuo kitų miestukų. Radosi jame ir gražesnių gatvių, puikių namų — tai ten, kur turtingesni gyveno. Nestigo jame ir menkesnių gatvių su prastesniais nameliais — tai darbininkų gyvenimai. Nestokavo ir vargdienių, net ir gatvės gyventojų.

Tame tai miestelyj buvo apsigyvenęs Jonas Raudys su savo šeima. Nedidelė šeima — jis pats su motere, sūnus Petras ir dvi dukter, Onytė ir Marytė. Gyveno ne prastai, dagi šale turtuolių, nes Raudys dirbavo, kuri užlaikė nemažą to miestuko gyventojų dalį, turėjo neblogą darbą. Būdamas blaiviu, galėjo ir šeima užlaikyti ir juodsniai dienai šiek tiek skatiko sutauptyti. Taip nepastebiami jie gyveno ne vienus metus, kol ir jų šeimos nepalietė sunki likimo ranka, — liga šeimos tėvą paguldė ant mirties patalo ir išrovė iš jų tarpo mylimąjį užlaikytoją. Kas aprašys skausmą ir širdperšą likusiųjų šeimos narių! Liudnas ir pasaulio nepastebiamas tai epizodas.

Prisidėjo likusiai šeimynai gyvenimą keisti, netekus tėvo ir maitintojo. Petras tuomet lankė jau vidurinę mokyklą ir svajojo apie augstesnius mokslus. Mariutė gi lankė siuvimo ir mezgimo mokyklą. Mokslo dury su tėvo mirties jiems užsidarė. Ypač Petrai buvo skaudu išsivadėti mokslo. Bet jis gerai suprato savo pareigas ir mokslo išsivadėjęs ant savų pečių pasiėmė likusios šeimos užlaikymą. Išėjo Petras iš po skaudžios, bet sykiu ir meilios tėvo rankos žmogus nesugadintas. Nesunkūs jam atrodė šeimos rūpesčiai ir su pasiaventimu jis priėmė juos ant savo dar jaunų pečių.

Dievas laimino jo pasiaventimą ir Petras netrukus surado sau atsakančią darbą su nevaisi prastu atlyginimu. Surado jis darbą toj pačioj dirbtuvėj, kur dirbo jo tėvas, nes ir ten užjautė likusią šeimyną. Atsimindami netekę gero darbininko. Darbą Petras gavo dirbtuvės raštinėje. Ir nors tankiai jis prisimindavo apie mokslą, bet darbas neatrody-

davo nemėlus, kuomet pamastydavo apie motiną ir sesutes. Jis dirbo del jų; geros darbo pasekmės jį užgaudindavo. Istengdavo saviškius aprūpinti pilnai, nes saugojosi gėlimo ir nerukė. Nemėgdavo nei tuščių pasiiminimų, bet malonų liuoso laiko praleidimą rasdavo saviškių tarpe. Tiesa, iš tos priežasties susilaukdavo draugų pašiepimo, gird, vien motinos sijos išsikibę tik ir laikosi. Bet del jo mandagaus ir meilaus apsiėjimo visgi per daug nedrįso pajaukti. Ant galo ir Petras nelabai paisė tų pajaukimų, bet stengėsi būti jų prieteliu.

Taip prasliko ilgi penki metai. Petras buvo užgaudintas ir Dieviui dėkingas. Per savo stropų darbo atlikimą iškilo gan augstai ir buvo gerai apmokamas. Saviškius galėjo gerai aprūpinti. Sulaukė jau 25 metų amžiaus ir galėjo didžiuliais, kad tokio amžiaus būdamas jau penki metai, kaip jis užlaikė savo motiną ir sesutes. Kiti ir tai diduma tokiam amžijui jau linksmybės tegaudo! Nėr reikalo ir minėti, kad motina ir seselės Petrą mylėjo. Suėjus 25 metams nuo jo gimimo dienos, norėjo jos padaryti jam kokį smagumą. Sutaupę nuo pašalinij darbų kiek pinigų, nupirko jam gražią dovaną — puikią knygoms spintą. Jos žinojo, kaip Petras mėgdavo knygas ir ne vieną vakarą su jomis praleisdavo.

Sv. Petro dienoje buvo Petro gimimo diena. Jau iš pat ryto buvo galima spresti, kad bus graži diena. Tą liudijo ir maloniai šypsojanti saulutė ir blaivus dangus. Pats miestukas laimingai šeimynai atrodė linksmesniu, gražesniu. Išėjus Petrai i darbą, sesutės išpuošė kaip mokėjo kambarį, padabino stalą ir pataisė geresnius negu paprastai pietus. Džiaugdamos lankė sugrįžtant ant pietų Petro, kad padarius jam siurprizą, drauge pasižiūgtų, inteikti jam dovaną. Laukia jos Petro sugrįžtant ir nesulaukia, molat žifri per langus ar nešvys jo pareinant. Bet jo kaip nesimato, taip nesimato. Nerimastis pradėjo prakeibrtis i laukiančiųjų širdis. Nejaugi su juo kokia nelaimė atsitiko? Juk jis visados laiku pareidavo, niekad nesivėluodamas...

Visa valanda pavėluodamas parėjo Petras. Išrodė nuvargęs, nerimtas, kaž ko nusiiminęs ir jo gražūs veidai buvo apsisblausę. Ant namiškių rūpestijų klausinėjimų atsakinėjo nenoroma, lyg juokdamasis. Pasakojo, kad jo draugai, patyrę apie jo gimtoves, varu buvo nusivėdę smuklen, kur jis buvo priverstas gerti: smuklėj bešnekučiuojant ir nepastebėję, kaip jis namo pareiti pasivėlavęs. Ten

laikas taip greitai bėga. Valandėlė namie patavęs, skubiai žvilgtėrėjo laikrodin, vėl rengeis eiti.

— Atleisk, mamytė, — atsiprašinėjo motinos Petras, — turiu vėl jus apeleisti. Žinoma, ilgai jums neprisieis laukti.

Išėjo. Namiškiai nusiminė ir tylomis laukė Petro sugrįžtant.

Vakaras. Laikrodis išmūšė devintą, po tam ir dešimtą, o Petro kaip nēr, taip nēr. Minuta po minutos nuobodžiai slenka. Pralėjo valanda, kita. Štai ir vidūnaktis. Petro vis dar nesigirdi. Namuose visi nerimastauja. Motina tyliai poturius kalba. Seserys slankioja iš vienos vietos kiton, akys, rodos, tuoj prisipildys asarų ir pasilies upeliais plauti nuo veido nerimastį. Juk jos manė taip linksmai šį vakarą praleisti, taip norėjo Petrui išlieti dėkingumo jausmus iš savo pilnos širdies! Veltui. Sulaukus 1 val. nakties sunkia širdimi nuėjo gultų, nors žinojo, kad užmigtai ramiai vargu begalės. Tik viena motina liko būditi ir melstis.

Apie trečią valandą nakties, budri motiniška ausis išgirdo kieno tai graibstymosi apie duris. Petras! — smilgtelėjo jos širdin. Skubiai išėjo ir atidarius tikrai pamatė Petrą, stovintį prie sienos, sunkiai atsisėjęs, nes kojos nenorėjo kaip reikiant jam tarnauti. Vėdai jo buvo iškaitę, drabužiai apdulkėję, vietomis purvini. Pastyrusiomis akimis žiūrėjo i motiną; lyg nieko nesuprasdamas ar i kokį pašalinį asmenį.

— Tai aš, Petrink, eik i vidų, — prišokus gelbėjo jam kiek galėdamas senutė.

Šiaip taip darsigavo vidun. Nesirėdė nei gi davėsi nurėdyti. Sunkiai svyravo po stubą, murmėjo po nosę, lyg ko bardamasis. Galop susmuko ant lovos ir kietai užmigo.

Nuo to tai laiko ir prasidėjo. Nuo laiko, kada su savo nelemtais draugais apvaikėjojo savo 25 metų gimimo dieną. Nepatėmytinai grimzdė, slinko žemyn. Geri pasirizimai, pasižadėjimai neberasdavo paramos tvirtoj valioj, prakilniam nore. Paskendęs stikelyje ir beprotiškoje, girtose linksmybėse, jo siela neteko sparnų, kad pakilus augščiau, kilus prie Dievo. Iš gero kadaise krikščionies pasidare žmogumi, kurs dabar kvailyste vadino visą tai, kas jam pirma buvo brangu, šventa. Bet pamaldus motinos išauklėjimas dnodavo save jausti; tankiai atsiliepdavo jo sąžinė. Pasilinksminimų ieskojimu užmūsdavo tą są-

žinės balsą. Galop ir sąžinė atbuko ir nutilo.

Dingo linksmybė namiškių tarpe. Prisidėjo dirbti, kad aprūpinti save reikalingais dalykais. Maldoje tik rasdavo sau suraminimą.

Vis dažniau ir dažniau nebepareidavo ant pietų. Namiskiai prie to jau priprato. Viena syki netik ant pietų neparėjo, bet nesimatė Petro nei vakare. Išaušo rytas, o jo vis nėra. Tik dieną sužinojo, kad Petras apsigovė i kalėjiman inkštus.

Nuo to laiko jis daugiau namuose nesirodydavo. Jo buveine buvo šaltas kalėjimas. Kada kalėjimo terminas užsibaigė, nors ir tada namiskiai jo laukė sugrįžtant, bet jo namon nebegrįžta. Tik maldose buvo minimas, Senutė motina tankiai žiūrėdavo i Petro užlikusį paveikslą ir tik dusandavo, geisdama dar prieš mirtį pamatyti savo sūnų.

Sykį žiemą paslydo po miestelį gandas, kad ant geležinkelio stoties rado sušalusį žmogų. Niekas jo negalėjo pažinti. Žmonės kalbėjo apie jį, tardami, kad tai buvo koks valkata, neturintis nei namų, nei artimų. Bet jo turėta, nes tai buvo Petras, kadaise visų mylimas, gerbiamas ir pavyzdingas. Nelemta degtinė ir blogi draugai privedė jį prie tokiu gyvenimo užbaigimo. Degtinė ir nedora kompanija jau nevieną prie to privedė.

J. Aleksa.

LABDARYBĖS REIKALAI.

Labdarybė, paprastoje prasmėje, apima artimo meilės darbus. Kiek yra tų darbų rūšių — išskaito mums pradinis katekizmas, nurodymas septynis gailėstingus darbus kūnui ir septynis gailėstingus darbus dūšiai. Tuos visus gailėstingumo darbus kiekvienas krikščionis privalo atlikti. Tad prie gailėstingumo darbų reik prisikaityti: Misių darymą, mokyklų steigimą ir jų užlaikymą, visokius patarimo biurus, globos ir emigrantų namus, prigulėjimas i įvairias susilėpimo ir labdarybės draugijas ir jų palaikymas, ligonbučius, senelių ir paliečių namus, našlaičių prieglaudas. Tiems ir kitiems reikalsams atsako daugybė įvairių krikščioniškoj labdarybės įstaigų. Juk mylėti artimą yra visų pridermė. Tačiau, kaip kiekviena dorybė, taip ir meilė tur savo tvarką ir savo taisykles: ji liepia mylėti artimą kaip save patį. Todel susipratusi

daguoja gerb. kun. P. Lapelis. Jame tilps aprašymai iš gyvenimo didžiųjų organizacijų. Nebus užmiršti tenai ir Vyčiai. Kad Vyčių skyrių padarius indonesniū ir pridavus jam daugiaus svarbos, yra paigduojama kuodaugusia fotografijų—paveikslų iš kuopų veikimo. Paveikslai bus talpinami Vyčių kuopų, grupų ir bile kuoni atsižymėjusių pavienių ypatų. Už klyšių (cuts) padarymą kuopos ar pavieni asmenys turės atlyginti. Kai nos sulig didumo daroma paveikslas. Vienos ypatos nedidelės klyšės padarymas atsis apie \$2.00. Atspaudžius minėtą kalendorių, klyšės ir paveikslai, pareikalavus, bus grąžinami jų savininkams, taip, kad tas pats klyšės galima bus ir kitur panaudoti.

Vyčių skyrius yra pavestas sutvarkyti L. Vyčių Centro Raštininkui. Todel šiūmi ir atsikreipiū į gerb. Vyčių kuopas, kviesdamas pasirodyti savo veikimu.

Siūniant paveikslus pavieniu asmeni, kuopos valdybos, grupės ar visos kuopos, būt geistina drang su tuomi gauti ir aprašymą, ką tas paveikslas reiškia. Tas pagelbės man suteikti teisingas žinias plačiajai visuomenei. To kalendoriaus bus spausdinama apie 10,000 egzempliorių, kurie bus paskleisti po plačiąja Ameriką ir Europą. Taigi čia yra proga Vyčiams pasirodyti mūsų visuomenei, juo daugiau paveikslų indėsiame, juo didesnis bus mūsų nuopelnas supažindinant lietuvių su jaunuoju Liet. Katalikų Jaunuomenės organizacija, Lietuvos Vyčiai.

Atsakymus ir pasižadėjimus būt geistina gauti kaip galima greičiau. Paveikslai turi būti prisiųsti ne vėliau, kaip 20 dieną rugsėjo (Sept.), 1915 m.

Viską adresuokite mano adresu: (6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.).

P. Mulevičius,
L. V. Cent. Rašt.

P.S. Taipgi kuopos malonės atsakyti į sekančius klausimus:

1. Vardai ir adresai dabartinės kuopos valdybos?
2. Kiek dabar išviso yra kuopose narių?
3. Kiek merginų, kiek vaikų; kiek vedusių vyrų ir kiek moterų?

Šios žinios yra reikalingos rengiant statistikos žinias viršminėtam kalendoriui.

CLEVELANDO VYČIAI JAU PRADĖJO DARBA. KAS DAUGIAU?

Ištikus baltiesi nelaimėi Chicagoje, kada laivas "Eastland", pavirtęs ant šono, nusinėšė dugnan nemaža aukų, tarpe kurių buvo ir mūsų brangi Vytė, a. a. Petronėlė Laurinavičiūtė. Liūdna žinia aplankė mus, Vyčius, — palydėjome į amžiną atilį vieną darbščią jaunuomenės auklėtoją. Atjaudami tai, L. Vyčių 25 kuopos nariai, turėdami savo susirinkime, 2 d. rugpjūčio, išreiškė pagarbos žodžius, išstardami amžiną jai atilį. Paskiaus, J. Sakalauskui inekus, sulig "Draugo" 31 num. Centro raštininko P. Mulevičiaus paminėjimo, kad verta būtų, kaip pirmajai L. Vyčių nelaimingai "Eastland'o" aukai, pastatyti ant jos kapo šioji tokį paminklą, visi su tuomi mielai sutiko. Aukoją po \$1.00: A. Slavinskis, J. Šukis. Po 50c: A. Rybinskas, F. Šaukevičius, J. Čerkesas, J. Mačulaitis, P. Brazas, J. Povilonis, M. Bagdžiūnaitė, J. Sakalauskas, J. Bagdžiūnaitė, A. Janulionis, J. Brazas, R. Švedaitis, M. Kazlauskas, R. P. Čeraskaitė. Po 35c: A. Masiūnaitė, Po 25c: B. Žitkevičius, J. Zaladonis, M. Svarpa, A. Čerkesas, M. Šimonis, J. Šukis, M. Vaisbeniūtė, K. Bučis, I. Bobrauskas, K. Jakutis, O. Krišniūnaitė, S. Baranaukas, A. Busiakas, J. Liutvinas, J. Zidonis, K. Bačionis, J. Zidonis, J. Rusiakas, K. Petukauskas, A. Bagdonas, A. Janulėnas, A. Bekenaitė ir J. Petukauskas. Po 20c: M. Karpavičiūtė ir A. Zaladonis. Po 10c: A. Gudauskaitė, M. Šaukevičius, J. Kuzas, J. Kavalionas, B. Skripkauskaitė, P. Serniūtė ir V. Astrauskaitė, po 5c: X.

Viso \$16.50.

Broliai ir sesės, Vyčiai! Cleveland'o 25 kuopos Vyčiai pirmieji aukoją darbščios Vytės a. a. P. Laurinavičiūtės paminklui, sumedami ketletą centų pastatymui jai paminklo. Lai visos kuopos ir visi Vyčiai pasekė Clevelando 25 Vyčių kuopos pavyzdį. Suaukokime nors po kelius centus pastatymui paminklo! Šis praklinus darbas parodys, kad mes Vyčiai laikomės vienybės, kad mūsų broliška meilė ir atjautimas vienų kitų, žadina prie bendro darbo. Lai kas nori šaukia ir vadina mus visokiais vardais, mes dirbkime: prieš baltiesi neužkenks mūsų darbui. Surinkę aukų ir pastatę a. a. P. Laurinavičiūtei paminklą, paduosime savo organizacijai. Ne vienas praevius, pažvelgęs į paminklą, ištars: "Vyčiai — tai meilė", o taipgi ir mūsų jaunesniajai kartai paliksime broliškos meilės pavyzdį. Geistina būtų, kad Chicago Vyčiai išrinktų tam tikrą komitetą, kuris pasirūpintų tuo mi dalyku ir kuriam būtų einčiamas aukos. Taigi te gal 25 kuopos pavyzdžiu būna visiems Vyčiams paraginimu.

Visų pastangoms ir pasidarymams ant a. a. Vytės, Petronėlės Laurinavičiūtės, kaip atsisot gražus Vyčių broliškos meilės paminklas.

J. Sakalauskas,
Prot. raštininkas.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBOS REIKALAI.

Lietuvos Vyčių III-ajam Kongresui užsibaigus, naujoji centro valdyba buvo nutarusi, kaip galima greičiau laikyti

5 nuosimėjais pelno nuo indėtojo kapitalo. Kadangi miesto valdžia išduodavo leidimus ant smuklių, tat pavedė sąjungai visus patentus. Pelnas, koki sąjunga gaudavo nuo pardavinėjimo privatiems asmenims, buvo skiriamas valdžios piniginiui, miesto būdai ir kaimams naudingoms viešoms įstaigoms.

Pirma kliūtis likosi iškristi: išnaudojimas ir būdai nagirdymo likosi prastai. Sąjunga naudodamasi iš to, kad teisės leido jai savarankiai veikti, pradėjo energiška darbuotis.

Nelaisdavo steigti smuklių pašalinėse gatvėse, dirbtuvių ir amatų apskrčiuose, ant plečių. Negalima buvo pardavinėti svaigalus asmenims, neturintiems 18 metų amžiaus, kaip lygiai nedaugiau dviejų stiklėlių prie kiekvieno atstalinymo.

Atkreipta atida ant pardavinėjimo valandų. Visiškai tapo užginta pardavinėjimas nedideliais ir šventomis dienomis; paprastomis gi dienomis buvo leista pardavinėti nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakare; smuklės turėdavo būti uždarytos laike šešių žiemos mėnesių 6 val. vakare, o vasaros 7 val.; subatomis ir prieš šventes visuomet 6 val. Nuo 12 val. iki 6 val. vakare, negalima buvo gauti svaigalų neperkant valgio.

Tas sąjungos veikimas Gotenburge netrukus atrado sau pasekėjų kituose gretimuose miestuose ir laipsniškai platinosi visoje Švedijoje; nuo 1874 m. panašios draugijos buvo visur ir turėjo priežiūrą ant svaigalų pardavinėjimo įstaigų.

Naujamieji įstatymai išleisti Stokholme, leidavo pardavinėjimą svaigalų nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakare.

Prie tai pamatinį būdą pridedo kiti, išskauti aplinkybių arba ačiū privatių žmonių patarimais. Mokiniams pradinių ir vidurinių mokyklų suorganizuota kursai aiškinant kemsmingas svaigalų vartojimo pasekmes. Skaitlingos priešalkolinės draugijos palaiko tai agitacija, rengia paskaitas, išleidžia tam tikslui laikraščius ir t. p. Reikale valdžia suteikia piniginių pašalpų. Visuose Švedijos miestuose įsteigtos skaityklos, kur gaunama kava, arbata, šokoladas, bet ten nėra vietos svaigalams bife kokiame pavydely.

Didesniuose miestuose panašios užteigos skaito savo lankytojus šimtais tūkstančių. Viena Stokholmo moteris sumanė automatiškai karšto pieno pardavinėjimą, ir pasekmės buvo kuopukiausios.

Gimnais Švedijoje priešalkolinis judėjimas, netrukus persikėlė Norvegijon; nuo 1872

ti centro valdybos susirinkimą, kad sutvarkius Lietuvos Vyčių organizacijos reikalus. Ikišiol L. V. centro valdyba negalėjo savo sumanymo išpildyti, nes negavo L. V. III Kongreso nutarimų — protokolo. Ponas J. Sakalauskas, III-Kongreso I raštininkas pranešė centrui, jog protokolą pasiuntęs Kongreso II raštininkei ir pirminkui, nuo kurių jokios žinios nesulaukiama. Vyčių organe "Draugas" irgi nieko nepranešama apie protokolo likimą.

Naujai tveriamos Lietuvos Vyčių kuopos reikalauja blankų, aplikacijų, palūdijimų ir konstitucijų, kurių beliko vos keletas egzempliorių; naujas gi reikės spausdinti su

Kongreso delegatų priimtais pataisymais. Visą darbą sutrukdė protokolo užlaikymas. Būtų geistina, kad III Kongreso valdyba pasirūpintų kuogreičiausia prisiųsti protokolą į Vyčių organą "Draugas".

Sulaukus protokolo galės ir centro valdyba pradėti tvarkymo darbą. Dabarties gi prisieina leisti Lietuvos Vyčių organizacijai svarbų tvarkymo laiką, belaukiant nežinia kur dingusių Kongreso nutarimų, kurių nei Vyčių organas "Draugas" nei centro valdyba negali sumedžioti.

J. E. Karosas.
L. V. Pirminkas.
P. Mulevičius,
L. V. Centro Rašt.

Šis - Tas

P. St. Šimkus paluosavo ir padėjo p. Balučiui už taip "sunkų darbą" jo garbės apgynime, bet p. Balutis nenori taip lengvai to darbo atsidėti. Kur-gi gautų sensacijų savo laikraštui!

"Amerikos Lietuva" redaktorius puikiai pamėgdžioja lietuviškas "bobelkas", kurias, sušipkę tarp savęs, padeda špigomis kaitytis, paskui-gi savo neprietelkas šmeižia per "kun-taplina" krasą. Taip ir p. Balutis elgiasi, koliodamas dr. Rutkauską. Aiškus dalykas, kaip pritrūksta argumentų, geros ir "išvošči-ko" pliovonės.

Jei kas norėtų pasiskaityti geriausią "literatišką" perly, tegul pasižiūri į "Amerikos Lietuvą" už rugpjūčio 2 dieną. Ten ras veidmainių, šmeižikų, melagų, pabaltintų grabų, biesų su sutanomis, be sutanų ir tt. Tam visam kalti esą katalikai, o ne klerikalai. Kas dabar iškrys pasakyti kad laisvamaniškų tautininkų — laikraštinių suvažiavimas nieko nenuveikė etikos žvilgančių!

Jeigu dr. Rutkauskas nori susivalyti nuo visų Balučių teikiamų epitetų, tegil visų draugų gerove, kurias atstovauja, paveda p. Ba-

lučiui. Tada viskas bus all-right. Pavydėjimas sukelia daug juokų minčių ir suteikia išsajovus priešius. P. Balutis, antras garsum laisvamanių vado adju-tantas, Don Kichoto pavyzdį pasėkęs heca! į kovą su vėjiniiais malunais, išsajovais klerikalais. Pasisekimo!

Ta-Ta.

Good Night! Ponas Rimka važiuoja Bostonan Baniolio ner-vus gydyti. Prisieis ir "Ateičiai" susilieti su visais "dobliu" demokratų galais.

Žiūr! Katalikai tverdami naujas organizacijas šventuosius už patronus pasiekia! Turbūt jėmus už tai ir Dievas padeda, nes jų naujos draugijos puikiai gyvoja. Tautininkai, atmetę šventųjų pagalbą, bėpartviškos partijos ir su visų šliupų pagelba negali sutverti.

Amerikos lietuvių ketvirteji partija: "Jaunoji Lietuva", "Pažvalga", išsirtusi iš "Laisvosios Minties" ir Bostono apimurusi "Ateitis", žada plaukti tarp socialistų dešiniojo sparno ir tautininkų kairiojo flango.

Rubliai dar niekad nebuvo taip pigus, kaip šiandie.

Dabar yra laikas atsiminti apie jūsų gimines Lietuvoje, pasiūniant jiems kelius rublius. Bet pirma negu jūs tą darysite, pasimatykite su mumis, nes mes tikrai jums galime sutapyti prie pinigų siuntimo, nežiūrint kaip mažas ar didelis jis būtų.

Visados daryk biznį su

Peoples Stock Yards
STATE BANK
Prie Ashland Ave. ir 47 gatvės
Seniausia, Didžiausia ir
Užtikimiausia BANKA
Vakaruose nuo Stock Yards

Tautininkų Dardaneliai: "Lietuviku Hoosick Falls lietuviškąjį va" ir "Vienyb. Lietuv." jau pirmuosius fortus palydėjo. Šv. Jacek! Gelbėk "Amerikos Lietuvos" bevelius telefonus, biesus ir p. teidarij redaktorių! Susilokys nuo priešo šrapnelių.

"Tėvynės" kipras visai smenkejo. Trumpučiukas, stručiukas, — vos gyvas nabagėlis beliko. Nusigando "Darbininko", d-ro Rutkausko ir... atsiprašau už "neviežlybą" žodi, mergu. Nors Čia — Sukeas prie-telį paguostų, matyti, ir tas raišas liko.

Socialistai ir katalikai tai bent draus vyrai. Žiūrėk! "Naujienos" ir "Katalikas" štarun Varšavą užėmė. "Amerikos Lietuva" dar vis tebesitrukia.

"Draugas" "Lietuvos" spal-tose užėmė garbingiausias vietas. Spėka, ką ir besakyt! Ar kartais "Draugas" nėra "Lietuvos" bosu!

Sako, vokiečiai duoda ir lietuviams karalių. Gera naujiena! Reikėtų patarti kaizeriui, kad jis apkarunavotų karališkų vai-

"Chicagiečiai" begarbindami "Draugą" ingijo kinkų drebeįmą ir nebenuvokia iš kurio galio klerikalizmas stypsi. Mat kinkoms bedrebant, galvoje smaisė.

"Naujienos" labai atsidpoda senobysko Ožio Mikitono meč-nimų. Turbūt Grigaičio nebūgo namie.

"Amerikos Lietuva" laikraštis nes etikos žvilgančių subyties viasus socialistų Makius ir Brigidas. Tiek daug tame laikraštuke priviso judelių, grabų, biesų, kad žmogus pradėti tikėti, kad visa "melabojo" žemynas šioje asarų pakalnėje apsigyveno.

Laisvamanių spaudos draugi-jos seimas pagimdė "Amerikos Lietuvai" biesą sutanoje. Laik-simo į ką išvytis tą biesubūti "Am. Lietuvos" redaktorių.

"Jaunoji Lietuva" gėdinosi už kokią tai srovę, kuri nemoria-ti klerikalizmo vardo prisiminti. Koks nepaprastas jauningumas! Gal toji nelaiminga srovė randa-si "susiliejusios" naujos laik-raščių partijos tarpe. Apie kitas jau nuo seniau gyvojančias sroves nėsu nieko panašaus gir-dėjęs.

Laisvamaniškų "tautininkų" organas "Lietuva" pasakojo, buk tautininkai be kabučių esą labai švarūs sutverimai. Tikra tiesa. Gaila tik, kad Amerikos lietuvių "tautininkų" tarpe nėra anei vieno tautininko, bet visi "kabučininkai".

"Amerikos Lietuva" užtatė per kelis numerius pagarbinti drą Rutkauską. Gal ant Bridge-porto manoma prohibicija įvesti, kad tenyškiai veikėjai prablaivėjo.

Bostono "Ateičiai" labai patinka "Pažangą". Nesulaukus paskirtu laiku "Pažangos 4 num.", "Ateitis" susinervavo ir pradėjo "įvairiai" stebėtis.

Kun. Yanukui patarkamas "Tarką", tuojaus pribyrėjo tarkaini. Vadinaisi ir ant "Tarkos" dar esama tarkų.

"Laisvės", "traicė" įslaimėjus iš "Vien. Liet." 100,000 dolerių, galės nusipirkti už viešą kėlį šaltes košelės ir džindžirės iš to džiangsmo, kad tų tūkstančių neteks niekam pamatyti.

"Lietuva" nebegalėdama por spaudą "Draugui" prisegti klerikalškos žymės, žada užkabinti ant "Draugo" redakcijos durų klerikalškos iškabą. Visa darba ašikis nakties laiku.

Vargė, kad tik sprando nenusisuktų!

sulietuvino L.-s.

Burbudas.

tauta, kaip ir pavienis žmogus turi visupirmausia aprūpinti savo būtinus reikalus. Amerikos lietuvių senai jau jaučia daugelio labdarinių įstaigų reikalą, kai-kurias iš jų jau įsteigė ir palaiko, kitas jau užmazgoje turi, da prie kitų rengiasi. Turime jau Seesų mokytojų įstaigą, kurią palaikome, pagelbinę Sąjungą lietuviams emigrantams Philadelphiaje, Pilnųjų Blaiviniųkų Susivienijimą, Šv. Antano Labdarybės Sąjungą ir, užmazgoje, Kolegijos ir Našlaičių Prieglaudos steigimo fondą. Šiuo pastaroju reikalu ir apsiribosiu. Berods, Našlaičių Prieglaudos dalykas ir bus labiausiai neatidėliotinas. Kolegija, Emigrantų Namai aprūpina, paprastai, suaugusių žmonių reikalus, kurie, didžiojoje atsitikimų, kad ir su didesniu vargu, bet visgi gal savo reikalus šiaip taip atlikti; bet mažieji, našlaičiai priglūviskai nuo kitų. Jei juos globon paims svetimačiai, jie ištartės ir bus tautai nuostolis, jei juos paims da ir protestonai, jie tikėjimui, o gal ir amžinai laimės pražus, vien tik del to, kad nelaimėję, žaunose dienose, nebuvo kas juos aprūpinti. Todel tarp labdarybės uždavinių pirmo vieto statau Našlaičių Prieglaudos reikalą. Jei kas manytų, jogei pas lietuvių našlaičių ne-labg tėra, tegul pasiklausia gerb. klebonų, o patirs, jog nėra parapijos, kur nebūt našlaičių. Gi parapijų mes turime Amerikoje apie šimtą. Didelė lietuvių dalis angliakasyklose dirba, kur šimtai vyrų kas metis žūva; ten daugybė yra ir našlaičių. Bet netruksta jų ir kitur. Lietuviai visur sunkiausius darbus dirba ir lengvai ant mirties pavojaus išsita-to. Prasiplatinusi girtybė taip-pat daugeli žemųjų suardo ir nelaimingųjų našlaičių skaitmenį padidina. Nėnant prieglaudų pas lietuvių, prisieina ieškoti vietos našlaičiams pas mirtus ar lenkus; tačiau airių prieglaudos, paprastai, vietos neti, lenkai irgi nevismomet prima ir prisieina miesto valdžiai kaip nors juos aprūpinti.

Kad turėtumėm supratimą apie lietuvių našlaičių skaitmenį Amerikoje, padarykime toki apskaitymą: yra Amerikoje apie 500 tūkstančių lietuvių, tame skaitmenyje bus apie 50 tūkstančių žemųjų; apskritai imant ant šimto žemųjų gal atsiesti viena, kurios vaikai visuosnės globos reikalauja. Tokiu būdu paridarys apie penki šimtai suardytų žemųjų su bent dviem našlaičiais. Ar tad ne reikalinga 1000 našlaičių prieglauda, kurioje visuomenė nelaiminguosius prieglaustų, išauklėtų ir paridaryt naujausiais tautos nariais! Be prieglaudos kiek tų našlaičių tur žūti tautai, Baž-

nyčiai ir dangui! Jei galėtumėm atsakomą pinigų sumą išvyk padaryti, prieglaudą įsteigti, našlaičius priimti, kaip didelį patrijotišką darbą atliktumėm!

Šiandien turėdami Šv. Antano Labdarin-gąją Sąjungą, kurios pirmu uždaviniu yra sudaryti Našlaičių Prieglaudos fondą, siekianti jau kelių tūkstančių dol., įsteigti Prieglaudą ir ją palaikyti, — tikrai galime tikėtis, jog jei lietuvių pasistengs inkurti visose lietuviš-kose parapijose šv. Antano Labdarybės šakas, tai trumpame laike turėsime Našlaičių prieglaudą ir, kas svarbiausia, užtikrintą jos užlaikymą ateityje.

Kun. A. Stanukynas.

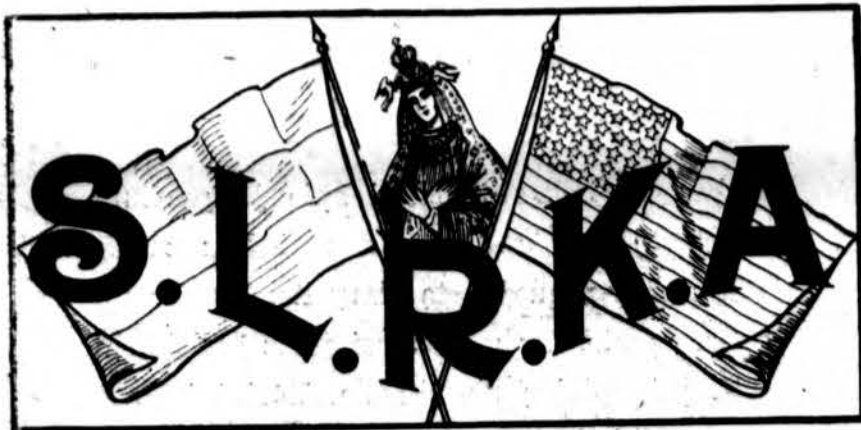
KOVA SU SVAIGALAIŠKANDINAVIJOJE.

Kova su svaigalais, kaip šaltiniu žmonių nepalaimų, paskutiniame laike apima kas kartą didesnius plotus. Faktų vienk yra, kad ir prie geriausių norų pietų negalima žimai prasišalinti ir kad tam tikslui reikalinga metoda ir laipsniška kova.

Pavyzdžiui gali būti Švedija. Toje valstijoje kova su svaigalais prasidėjo pirm 50 metų; išskautė ją netikėtai vidujinės blėdies pavojus, bet ir pražūtis baime, kokią alkoholis įvarė šviesesniems žmonėms. Apie būdą tos kovos vienas prancūzų rašytojas panašiai sako: "Švedijoje, kaip ir kitose valstijose, valdžios pinigynas iš svaigalų turėjo didžiausią pelną; ištisai žmonių klesai rūpėjo išplatinti-mas svaigalų vartojimo papročio. Garbė pradžiai priešalkolinio judėjimo Švedijoje pri-klauso miestui Gotenburge. Jan 1904 metuose paskirta likosi specialė komisija tyrinėjimui to klausimo ir suradimui praktiško būdo jo išrijimui. Valdžios įstatai išdirbinėjimo ir pardavinėjimo svaigalų nedraudė, tai ši komisija galėjo išgauti bent tiek, kad pasirūpinta sumažinti pelną girtybės įstaigoms, užginta pardavinėti svaigalus ant bargo ir užsta-tant kokius daiktus, priversta smuklių savininkus užlaikyti kviarius ir šviesius kamba-rius, kad vortotojai galėtų gauti pigiomis kainomis šviesius užkandžius.

Nepaisant klučių, pasekmės pasirodė geros. Ateinančiais metais susitvėrė vertelg ir miesto piliečių sąjunga, kuri sucentratizavo alkoholio prekybą, užsiganėdinama daugiausiai

SKAITYMAS.

Lincoln'as, garsusis Sąjūdinųjų Valstijų politikas ir, paskiaus, prezidentas, paėjo iš gan vargin- gos kaimiečių šeimos. Pradinio mokslo gavo komžiausias, nes užės reikalai buvo svarbiausi. Apie gimnaziją, universitetą bu- vo tik girdėjęs. Vienatiniū jo mokslo būdu buvo naudingas skaitymas. Vienok jis, tik naudin- gas raštus skaitydamas, išsilavin- tas augstai, kad plačiai pagr- sėjo kaip geriausias savo tėv- nės likimo žinovas. Dar iki šiai dienai niekas nepataikė, taip ge- rai vadovauti Amerikai, kaip jis. Gambiausi diplomatai laiko jį sau už idealą ir, norėdami daugiau svarbos priduoti savo veikimui, prisilaiko jo nuomonių. Neuz- mirškime, — naudingas skaitymas jam tuos liaurus supynė.

Jonas Mitchell'is, vienas iš gud- riusių darbininkų atstovų, pa- liko dešimties metų amžiaus naš- laičių. Nebuvo kada apie mokslius svajoję. Trupinis duonos turėjo būti pirmutiniu jo idealu. Nežin- rint j aplinkybių blogumą, Mit- chell'is mokinosi išnaudoti nau- diausią skaitymą. Ką naudingas skaitymas jam atnešė, girdėjome visi. Jis patiekė prastiausią dar- bininkų dalį — anglekasių — pasekmingai vesti, negu Napo- leonas išlavintus legionus. Ašči- geram — skaitymui, darbininkai žiūrį jį kaip savo tėvą, o šalis — mažiausiai jo darbais.

Sventas Augustinas, baž- nyčios daktaras, leido sau jaunas dienas betiksliai. Gero nieko, o blogo kalnai! Jis laikė sau už garbę vadintis spe- cialistu visuose septyniuose di- džiose nusidėjimuose. Vieną kar- tą, netyčiomai užklupęs ant Šven- tojo Rašto, skaito šiuos garbin- gus žodžius: — „ne vaikiojimosi ir girtybės, ne gužynės ir pa- leistuvystės, ne ginčios ir ga- bume, bet kūno ir dvasias rimtu- me, Jėzų Kristų išganytą ra- strais“. Aščiū šiemis šventiems žo- džiams, Augustinas paliko ne tik bažnyčios daktaru, bet net ir vie- nu iš skaisčiausių žemųjų dan- gaus viešpatijoje.

Skaitymas yra dvasios kalba, gyvenimo draugas. Skaitymas tai antrasis angelas sargas, kurs ve- da žmogų prie laimės ir garbės vainiko. Nors toji laimė, kurią skaitymas neša, nevisuomet būna taip plati, kaip Lincoln'o, taip po- pulieriška, kaip Mitchell'io taip šventa, kaip Augustino, tačiau, užteks ir tiek, kad įnain bus tik ypatinga. Aščiū Dieviui, už genijus, bet dar daugiau aščiū už tamsū- nus, kurie genijų moka klausy- ti. Mums tokių kaip tik ir trūk- sta.

Drauge! Jeigu ikišiol nesimo- kinai gerbti ir mylėti naudingą skaitymą, daryk tai dabar. Kas- tūn gal toji kuopa, kurioje tu pri- klausai, vien tik delto ir yra menkutė, kad tu per savo tamsū- ną nemoki jo idealo svetimiems nupiešti. Kasžin, gal vien tik del- to mūsų organizacija skursta be savo organo — o net ir samdoma mažai naudojami, kad tu mažai skaitai. Ši organizacija savo kū- dikystėje išleidinėdavo laikraš- tų, o visokių knygų ir knygelių tūkstančius išleido. Nūnai-gi, gėda sakyti, mums tokios karštos pir- takūnų dvasios trūksta. Jau tre- čias metas, kaip nėra sumanę- meisi p. Gabrio knyga: „Keli Brojai iš Gardelio Unijos“, bet dar jos neturime. Kasžin, o gal tai vis todėl, kad tu, drauge, neska- itai.

Kun. Struckus,

S. L. R. K. A. Knygynas.

Rašykite

Prie S. L. R. K. A.!

PROTOKOLAS.

Susivienijimo Lietuvių R. — K. Amerikoje Centro Valdybos su- sirinkimo, įvykusio 26 ir 27 d. liepos, 1915 m. Brooklyn'e, N. Y.

Pirmutinis posėdis prasidėjo 26 d. liepos, 10 val. ryte, atidary- tas per prezidentą K. Krusinską. Pasirodė, kad ant šio susirinkimo pribuvo visi centro valdybos na- riiai: — K. Krusinkas — prez., A. E. Petruskaite — vice-pirm., J. S. Vasiliauskas — rašt., F. Burba — išdin., kun. J. Jakaitis — dvas. vadov., kun. S. Struc- kus — knygynis ir išdo globėjai: J. B. Valiukonis ir J. Stulgaitis.

Atidarys susirinkimą pirmė- dis paaiškino, kad šį kartą ran- dasi daugelis reikalų aptarimui, ypatingai atsinešančių link šie- metinių Su-mo reformų.

Pirmiausiai imta svarstymui kai-kurios sulaukytos bilos. Kal- bama apie pomirtinę 71-os kuop- os nario K. Šleiko ir, skaitoma tos kuopos pirm. protestas, prie- š Seimo nutarimą tame dalyke, ku- ris tvirtina, kad Seimas nutaręs išmokėti kuopai, o ne motinai; protokole-gi yra tilpė kad išmo- kėti motinai. Visi centr. valdy- bos nariai, kurie taip-gi buvo Seime delegatais, patvirtino, kad protokole yra parašyta teisingai taip-kaip buvo nutarta, tai yra, kad toji pomirtinė turi būti iš- mokėta motinai, o ne kuopai.

Taigi toji pomirtinė nutarta iš- mokėti kuopai tik tasyk, kaip vienas kuris bus teismo paskirtas administratoriumi velionies turto, jeigu tokio nesisrta, tasyk išmo- kėti vien tik motinai, niekam ki- tam, nesant daugiau jo giminių.

Bilą kun. Matulio už lėšas kelionės reikale apžiūrėjimo far- mų, kaip komisijos nariui sius- tam nuo 29-to Seimo, centro val- dyba sulaukė, atidedant tą daly- ką iki ateinančio seimo.

Kas liko mirties 133 kp. na- rio K. Matulio, nutarta pa- klausiti kuopos, ar reikalauja kas gauti pomirtinę ir kokiam pa- dėjime randasi jo šeimyna jeigu tokių turėjo; dalykam išsi- aiškino, centro valdyba nusprę- sė daryti.

Kalbėta apie 30-to Seimo pro- tokolą, kuris išėjo su kai-kuriom klaidom gal dėl neužsiūrijimo Seimo raštinkui. Nutarta pagar- sinti atitaisimą klaidų organe ir, taip-gi atspaudinti klaidų pa- taisymą protokolo tilpusio brošiū- roje, ant paskutinio puslapio. Protokolo klaidų atitaisyma or- gane ir brošiūroje pavesta at- likti centro raštinkui.

Posėdis pertrauktas pietums 1.40 valanda.

Posėdis 2-as.

Susirinkus visiems centro val- dybos nariams po pietų, antras posėdis buvo atidarytas 3.00 val.

Šiuom kartu pakeltas klausimas apie reklamavimą susivienimo spaudoje. Nutarta garsintis bent keliuose lietuviškuose laikra- štuose. Apie ilgygas garsinimosi sužinos centro raštinkas, kuris taip-gi sutaisys pagarsinimui tek- stą.

Nutarta, kad S. L. R. K. A. iš- leistų tam tikrą agitatyvišką bro- šiūrą, paremtą grynais faktais iš susiv. praeities ir atsitikimų, su- jikslu skleidimo (fraternalizmo) idėjos tarp visuomenės.

Nutarta duoti atspaudinti (15,000) penkiolika tūkstančių narių mokesčių knygelių, pagal centro raštinko sutaisyti formą. Spaudinimo darbas nutarta atiduoti „Draugo“ spaustuvei, kaip pigiausiai apsiėmusiai at- likti tą darbą. Nutarta spaudinti su lentele (tabelė) mokesčių, iš vidaus ant viršelių, jeigu tas ne- brangiai atsieis; tą skirtumą su- žinos irgi centro raštinkas.

Atsižvelgiant į tai, kad Su-mo yra pagėdijama, kad kiekvie- nas narys nešiotų susiv. ženklėlį

ir kad daugumas narių nežinojo jų kainos, nei kur galima gauti; nutarta garsinti apie juos karts nuo karto organe.

Kadangi ikišiol nebuvo nusta- tyto tam tikro laiko išmokėji- mui bilų, tai tikdavosi, kad kai- kurios pereidavo per centro val- dybos rankas greičiau, o kitos užtrukdavo ilgiau. Taigi dabar laikas likosi nustatytas 30 dienų, nuo dienos kuomet bila būna pa- siųsta iš rankų centr. sekreto- riams; tame laikotarpyje bilos bus išmokamos, jeigu neatsitiktų kliūčių.

Naujos formos nariams paliu- dėjimui, pritaikant formai fra- ternalizmo organizacijų, sulig val- džios patarimo, jeigu bus galima, nutarta vartoti vien tik lietuvi- škų kalbą; nes manoma pa- naudoti tokį pat formatą ir tas pačias klies, atmainant tik vie- ną klisę ant kurios turės būti pa- talpintas turinys sutarties su-mo su prisirašančių nariu. Taigi delei stokos vietos abiejose kalbose, lietuviškai ir angliškai, nebus ga- lima sutalpinti.

Nutarta atspaudinti (2,000) du tūkstančių vaikams konstitu- cijų, drauge bus ir užrašymui mo- kesčių lapeliai. Turės būt at- spaudintos prieš Naujus Metus. Sutaisys ir paduos spaudon centr. raštinkas. Kaina bus pame- sta pirm spaudinimui visiems centr. valdybos nariams.

Nutartus per Seimą paskolinti \$10,000. Šv. Kazimiero seserų Vienuolynių, apkalbėdus valdyba nutarė išduoti tuos pinigus pas- kolon 22 d. lapkričio ant pirmos, hipotekos (ist mortgage). Hypo- teka bus padaryta ant 5-ųjų metų laiko už 4%, su išlygomis, jeigu norės atmokėti kiek skolos pir- miau, bus priimama po \$500.00 ant syk, ir tada už atmokėtą su- mą bus numuštus nuosimtis.

Nuosimtis už paskolą turės būt mokamas du kartus per metus, kas šeši mėnesiai. Pinigai del tos paskolos bus paimti iš Merchants Banking Trust Co., Mahanoy Ci- ty, Pa.

Taigi nutarta išimti iš Edward- sville Banko \$10,000 ir padėti ant didesnių nuosimčių į bankas, vieną New York'e, kitą Bostone po \$5,000.00 į kiekvieną.

Antras posėdis užsitarė 7 val. vakare.

Posėdis 3-ias.

Trečias posėdis centro vald. su- sirinkimo prasidėjo 9.30 val. utarninko rytą. Centro rašt- ninkas perskaitė Pennsylvania's insurance departamento komisijo- nieriaus raportą iš peržiūrėjimo susiv. knygų ir jo stovio. Pasiro- dė, kad tame raporte vienas da- lykas insur. komisijonieriaus yra pastebėta: susiv. pinigai, kurie yra laikomi bėgantiems reika- lams pas išdininką ant rankų nėra laikomi sulig valdžios reika- lavimo. Nes ikišiol jie buvo lai- komi ne susiv. vardu, bet priva- tiškai, vien išdininko vardu. To- del sulig komisijonieriaus paste- bėjimo, nutarta tuos pinigus at- mainyti nuo išdininko ant susi- vienijimo vardo ir kad išdinin- kas pasirašydams ant čekio, pa- sirašytų savo pavardę kaip su- siv. išdininkas.

Raštinkas J. S. Vasiliauskas skaito p. A. J. Sutkus laišką, iš kurio paaiškėjo, kad p. Sutkus yra daug pasidarbavęs del su-mo; suorganizavo 5-as naujas kuopas ir prirašė daugiau 100 narių. Centro Valdyba už tokį energingą pasidarbavimą pripažino jam do- vaną \$25.00.

Buvo skaitytas laiškas, — pa- veikinimas nuo Lietuvių Infor- macijos Biūro, prisijustas 30-am Seimui, per p. J. Gabrio. Minėtas laiškas atėjo pervešiai, todėl ant Seimo negalėjo būt skaitytas.

Nutarta duoti dovaną už pri- kalbinimą naujų narių prie susi- vienijimo. Laikas dovanoms pas- kirtas nuo 1 d. rugpjūčio iki 1 d. sausio 1916 m., tai yra per 5 mė- nesius. Dovanos bus duodamos to- kios: — kas prikalbins tamo laike 5-ius naujus narius prie 1-mo skyriaus, tai yra ant 150.00 pomirtinės, gaus dovaną \$125 ir už kiekvieną narį prikalbintą viršaus 5-ųjų narių — gaus po 25 centus. Kas prikalbins tame laike 5-ius narius ir bent katrą iš skyrių: 2-ro, 3-čio ar 4-to, tai yra ant \$250.00, \$500.00, arba \$750.00 pomirtinės, gaus dovaną \$250, kiek prikalbins viršaus penkių narių, gaus už kiekvieną po 50 centų.

Kas prikalbins naują narį prisi-

rašyti ant tūkstančio dolerių (1,000.) pomirtinės, tas gaus už kiekvieną narį po \$100; o jeigu prikalbins 5-ius naujus narius, tai gaus dovaną \$500 ir \$100 ek- stra, tai yra už kiekvienus 5-ius naujus narius, gaus po \$600. Kas prikalbins 25 naujus narius ant \$1,000, tas iš susivienijimo gaus dovaną \$300. Taigi čia susi- vienijimas padaro gerą progą tiems, kurie dabartiniam laike mažai dirba — pasinaudot, imtis už pri- rašinėjimo narių. Prikalbintojas turi pasirašyti savo vardą ir pa- vardę apačioj ant prikabinato na- rio aplikacijos, tokiu būdu centr. raštinkas žinos kas prikalbino ir kam priguli dovana.

Trečias posėdis užsitarė pie- tums 12.30 val.

Prasidėjus ketvirtam posėdžiui 2.15 v. po pietų, buvo inėsta per vieną centro vald. narį, kad yra reikalinga geriau sutvarkyti sky- rių susivienijimo reikalų organe. Apsvarstius tą dalyką, išnešta toki rezoliucija: pareikalaut, kad būtų duodama organe tam tikra vieta su-mo reikalams, su tam tikru pritaikintu atgalviu (an- talgav) parūpins susiv. centras), po tuom atgalviu turėtų tilpti visi su-mo reikalai prie daigto, ne išskirstyti, kaip: susivieni- jimo reklama, tabelė, valdybos antrašai, katalogas knygų ir straipsniai. Tas dalykas pavesta sutvarkyti knygynui, kun. Struc- kui.

Paskiaus buvo svarstytas p. A. Strimačio, S. L. A. sekreto- riaus, laiškas (apie S. L. R. K. A.), rašytas į Maryland'o ir ki- tas valstijas ir išnešta sekanti re- zoliucija: — p. Strimačio pasi- rodes pripažintas už labai ne- taktišką, su blogu noru pakeikti S. L. R. K. A. ir išreikšta pasi- tikėjimas, kad S. L. A. suturs savo raštinką nuo panašių iš- šokimų, kad dar labiau neintem- pus santykių tarp abiejų susi- vienijimų. Taigi išreikšta nuosta- ba ir pasipiktinimas, kad laikraštis „Vien. Lietuv.“ No. 27-am, iš- teisina p. A. Strimačio pasielgi- mą, kuris pats prisipažino, jog rašęs laišką Maryland'o valstijai (mums yra žinoma, kad to paties turinio laiškas buvo parašyta dar kelioms valstijoms, k. a. Penn., Conn., ir Ill.) kuriame prasima- nymas šmeižia, kad būk S. L. R. K. A. suvadžioję žmones, („to mislead the people“). „Vien. L.“ užmetimas ant S. L. R. K. A. centro valdybos, pavadinimas ku- nigų pasielgimu, primena jai, kad S. L. R. K. A. priminėdams naujus narius neklausia ar jis yra kunigų, šik reikalauja kad būtų lietuvis (— katąlikas ir kad iš bemaž 10,000 narių, nesiranda nei 500 kunigų; todėl aišku, kad S. L. R. K. A. pasielgimas, nėra ku- nigų pasielgimas.

Buvo apkalbėta apie paduotą spaudo „Žvaigždės“ spaustuvei knygą „Lietuvių ir Lenkų, Unija“ ir sužinota, kad jau yra spaudzinama. Nutarta parūpinti parašyti prie minėtos knygos in- žangą, pritaikintą kaip teikia- mai dovanai su-o nariams; taip-gi pridėti ant paskutinio tos knygos puslapio susivienijimo pagarsini- mą. Tas pavesta atlikti susiv. raštinkui ir knygynui.

Ant pabaigos buvo svarstyta apie konstitucijos pertaisymą. Susiv. raštinkas perskaitė pa- ties sutaisyta busimos konstitu- cijos projektą trumpoj formoj. Iš to pasirodė, kad prie pertaisymo yra daug darbo; daug punkčių reikia pakeisti, daug papildyti, taip, kad galutinam sutaisyimui imtis tulė laika. Nutarta dar kar- tą susivažiuoti konstitucijos reika- le, o paskui bus paleista per or- ganą ir paduota spaudo; mano- ma, kad prieš Naujus Metus tu- rės būti jau atspaudinta ir iš- siuntinėta kuopoms.

Paskutinis posėdis užsitarė ir susirinkimas užibaigė 27 d. lie- pos, 6 val. vakare.

Susiv. L. R. K. A. Raštinkas.

J. S. Vasiliauskas.

PRIE S. L. R. K. A. 11 KP.

PROTESTO.

Skaitydamas „Draugo“ 31 num. patėmijau mandagų pasi- kinimą mūsų gerb. centro rašt- ninko prie S. L. R. K. A. 11 kuopos. Paaiškinimos link mū- šio organizacijos yra teisingas, Tiesa, kad mūsų organizacija gyvavo ne sulig valdžios reika- lavimų, bet tegu-gi gerb. cen-

tro rašt. nurodo nors vieną at- sitikinimą su bile kokia organi- zacija, kuri del savo pamato sustiprinimo atieškotų narių mo- kesčius nuo 30 metų! Išlyginimo reikalą visi suprantame, bet senų mokesčių išieškojimas yra netei- singas ir organizacijos nariams tiesiog duria į aki. Iš tos, o ne kitos priežasties kilo protestas. 11 kuopa — pirmutinė ir di- džiausia kuopa Waterbury, iš- jos išaugo keturios kuopos.

Esu liudininku, kad 11 kp. vi- sados ramiai darbavosi ir stengė- si didinti mūsų organizaciją. Bū- ty ir dabar ramybėje palikusi, jei ne tas užvilktų mokesčių rei- kalavimas — dagi nuo 30 metų. Taip-pat ir privertinas organo išsirašymas padarė didelį nesma- gumą. Kurie moka skaityti, tiems niekis, bet kurie nemoka, tiems prievartinas organas nėra sma- gumu Centro rašt. p. J. S. Vasi- liauskas, pranešė, kad 11 kp. išto- duma negaus savo imokėtų pini- gų. Del tokio griežto pasistatymo gali kilti nesumagumi ir labai ne- norėtume, kad S. L. R. K. A. pri- kiti stoti į valdžišką teismą.

Del ramybės mūsų organizaci- jos, ar negeriau būtų pakelti mo- kesčius visiems nariams lygiai, kaip seniems, taip jauniems? Tuomet pasididintų susivienijimo išdais ir pastatytum organizaci- ją ant tvirto pamato. Visos ma- žesnės organizacijos savęs susis- tiprinimui tokį būdą vartoja. Pa- sielgkime ir mes taip, o tuomet išsnyks visoki nesupratimai ir pražydės mūsų S. L. R. K. A.

Prieg tam melsėiu p. J. Vasi- liausko duoti per „Draugą“ pa- aiškinimą, kas pasidarė su 11 kp. inėsimais! Inėsimai buvo pasių- ti 30-tąjį Seimą per kun. J. Kurą, Scrantono kleboną. Tie inėsimai, rōds, nebuvo ant seimo skaityti.

Jurgis Miliauskas,

S. L. R. K. A. 11 kp. išdininkas.

PATARMĖJIMAS.

Matyt, p. J. Miliauskas nėra priešingas susivienijimo refor- moms ir tikrai trokštantis ger- nariams ir organizacijai, nēt su- lig savo nuomonės paduoda suma- nymus, kaip organizaciją galima būtų pastatyti ant tvirtų pamatų. Tik vienas dalykas, p. Miliaus- kas suvokdamas paduoda per- velai, kuomet jau klausimas yra išrištas tik reikia jį gyveniman vykdyti; antra, kad p. M. su- manymas kaip tik nepritaikomas prie dalyko, ar jį šiaip imsi, ar kitaip. Pavyzdin, p. M. suman- tas, kad pakelti visiems nariams mo- kestis lygiai, nežiūrint ar jaunas narys, ar senas, na, ir pagal jo nuomonę yra teisingiausias bū- das. Gerai! — Bet kamgi mokeskis viesiems kelti, kad kai-kurie, tai yra tie, ką jauni būdami prisira- šė, moka dabar pakaktinį mo- kėstį sulig savo metų, o kiti net daugiau kelias centais? Reikia žinoti, kad valdžia, priimdama mūsų susiv. po savo kontrole, ne- reikalauja visiems nariams pa- kelti mokesčių (tą jokiū būdu da- ryti nedaleistų), tik reikalauja mokesčių išlyginti: kad kiekvie- nas narys mokėtų sulig savo am- žiaus. Kas moka permaži — tam mokeskis turi būti pakeltas; kas kelis centus per daug — tam tu- ri būti numažinta.

P. Miliauskas prašo idant jam parodyti faktą ar koki nors or- ganizacija ieškojo nuo narių už- tokių mokesčių. Kad kitos orga- nizacijos, panašios mūsų susi- vienijimui, narių mokesčius turėjo pri- taikinti pagal valstijų reikalavi- mus, apie tai nėra abejonės ir vi- siems indomanantiems tuo rei- kalu yra žinoma. Betgi lengviau- sia bus persitikinti pačiam p. Miliauskui ir kitiems panašios nuomonės nariams iš mūsų kaimy- no S. L. A. (tautiško lietuvių su- sivienijimo), kuris netikėtai ka- priverčia savo narius mokėti ap- žiaus, bet skyki reikalauja sumo- kėti ir užvilktas, tai yra neda- mokėtas mokeskis. Slavokai taip- pat, žiomet laikydami seimą Scranton'e vienu laiku su mu- mi, kuriu buvo susirinkę suvirš- 300 delegatų, didele dauguma balsų priėmė reformą išlyginimo mokesčių, taip kaip ir mes.

Mokesčių išlyginimo klausimas buvo gyvildentas gana plačiai dar prieš seimą. Kiekvienas intere- suojantis su-mo reikalais, galėjo paduoti savo nuomonę tuomet; kas galėjo padaryti ir p. Miliaus-

kas. Kiekvienas susiv. narys, ku- ris skaitė organą, galėjo matyti, kad kitokio išėjimo susiv. nėra, kaip pasiduoti valstijų reikalavi- mams. Bet kaip pasirodė, tai kai- kurie nariai da ikišiol to klausimo nesupranta ir da ilgai nesu- ras, na, ir pertai prisieina atkarto- ti tuos pačius dalykus, kurie jau seniai buvo išgyvendinti. Lengva numanyti delko taip yra! — Del- to, kad neskaityto organo, nenori dalykų suprasti, bijosi šviesos kurią galėtų ingyti organą skaity- dami, ir paskui kotei visuomet ai- manuoja, niekam neužsistiki ir jeigu kas rūpinasi jų gerove, ma- no, jog juos norima nukrauti ir t. t. Užtai reikia kiekvienam nariui stengtis įsigilinti ir pažinti susivienijimo reikalus, o ta ge- riausia galima atsiekti vien per organo skaitymą; tasyk nereikės manyti, kad susivienijimas yra koks ten siaubūnas, trokštantis narių pražuties; tasyk pats persi- tikrins kad tai yra organizaci- ja, susidedanti iš žmonių — del žmonių gerovės; organizacija, ku- ri rūpinasi savo narių likimu su teikdama dvasinę ir mediaginę pagalbą; skleidžia tarp narių ap- švietą, tautiškumą ir pildo labda- ringus darbus.

Ant užklauso p. Miliausko, apie inėsimus 11 kp. 30-am Sei- mu, galui pasakyti tiek: — Per seimą buvo išrinkta komisi- ja sutvarkymui inėsimų ir tai komisijai buvo perduota visų kuopų, inėsimai sutvarkyti; pas- taroji sugrupavus inėsimus pa- gal klausimus, pridavė Seimui de- lei lei svarstymo. Atskyrų kiek- vienos kuopos inėsimai nebuvo skaitomi užtai, kad to nenorėjo patys atstovai, idant negaisinus bereikalingai laiko.

J. S. Vasiliauskas,

Susiv. raštinkas.

E. ARLINGTON, VT.

S. L. R. K. A. 148 kp. laikys mė- nesinį susirinkimą 22 rugpjūčio, 3 val. po pietų, pas kasierių J. Gikl. Visi nariai

norintieji prisirašyti kviečiami su- sirinkti.

Rašt.

CHICAGO, ILL.

S. L. R. K. A. 39 kp. laikys mė- nesinį susirinkimą 22 d. rugpjūčio, 3 val. po pietų W. E. Burns svetainėj, 6255 So. State gatv.

Atmėk visus savo reikalus į šalį ir pribėk minėtan susirinkimam, nes tai pripuola pumetinis susirinkimas ir yra labai daug svarbių reikalų.

A. J. Sutkus, rašt.,

SEKANČIOS KNYGOS GALIMA GAU- TI S. L. R. K. A. KNYGYNĖ:—

1. „Bėdas senovės Lietuvių“ — Dau- kanto.

2. „Chistamatija“ — kun. Mi- luko;

3. „Europos istorija“ — Freeman;

4. „Lietuviai Amerikoje“ — Jono;

5. „Kuomi žmonės gyvena“ — Jociams;

6. „Petras Šemaitis“ — Astrau- kias;

7. „Krašių skerdynė“ — kun. Žilinskis;

8. „Dėdai ir Gražina“ — Mickas, Ant aplikacijos turi būti kuopos antspaudas, ir parašai viršelių ir kra- sos ženklėlių už 10c.

Kun. S. J. Struckus,

Plymouth, Pa.

SUSIV. L. R. K. A. VALDYBOS

ANTARAI:

Prezidentas, — K. Krusinkas, 59 Teneyek st., Brooklyn, N. Y.

Vice-prezidentas, — A. Petrus- kaitis, 563 N. River st., Waterbury, Conn.

Sekretoriai, — J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.

Kasierius, — Pranas Burba, 456— 58 Main st., Edwardsville —Kingston Pa.

Kasos globėjai: — J. Stulgaitis, 122 S. Meade st., Wilkes Barre, Pa.

J. B. Valiukonis, 233 Broadway, S. Boston, Mass.

Dvasiškas vadovas, — kun. J. Ja- kaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.

Knygynas, — kun. S. J. Struckus, P. O. Plymouth, Pa.

Gdydytojas, — Dr. A. K. Rutkus- kas, 2302 S. Leavitt st., Chicago, Ill.

PAIEŠKOJIMAI.

Paieškau savo brolių Pranciškų ir Joną Genčauskių ir Jevoną Genčauskaitės. Gyveno Amerikoje apie 24 metus. Paieška iš Kauo gub., Raseinų pav., Laukuvos par., Veistrių sod., Atsi-
aukti šiuo adresu:
Antanas Genčauskas,
4531 So. Honore st., Chicago, Ill.

Paieškau savo dėdės Povilo Švir-
šauko, paeiną iš Vabalnių parapijos,
Pancevėlio par. Girdėjau kad gyvena
Philadelphia, Pa. Jo ar jį pažįstantį
meldžiu atsiuokti adresu:
Bernardas Andrulevičius,
1122 Independence bouli. Chicago, Ill.

Vargonininkas paieškau vietos, esu
svedas, blaivas, isipraktikavęs ge-
rai savo amate, choro vedime ir tt.
Reikale esant meldžiu gerbiamųjų
klebonų kreiptis į "Draugo" Redak-
ciją.
30-5.

Reikalingas vargonininkas ir kartu,
kad būtų zakristijonas. Meldžiu kreip-
tis:
Rector St. George L. R. C. Church
96 Lafayette st., UTICA, N. Y.

DRAUGIJŲ REIKALAI.

TAUTOS FONDO VALDYBA

Pirmininkas Dr. A. K. Rutkauskas,
2302 So. Leavitt st., Chicago, Ill.

Raštininkas Adv. A. A. Šlakis,
3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Išdininkas B. Vaisnora, 1514
Carson st., S. S., Pittsburgh, Pa.
Išdo Globėjai:
A. Nausiedienė, 917 W. 33 st.,
Chicago, Ill.

Jonas Jaroševičius, 1048 Was-
hington st., Norwood, Mass.

LIETUVOS VYŲ CENTRO VALDYBOS ANTASAI:

Dvasiškas Vadovas, kun. H. J.
Vaičiūnas, 3230 Auburn ave., Chicago,
Ill.

Pirmininkas, Jonas E. Karosas, 3337
So. Morgan st., Chicago, Ill.

Pirm. pagalbininkas, plė Matilda Su-
kiutė, 11 Alpine st., Worcester, Mass.

Protokolių Raštininkas, P. Mulevi-
čius, 6329 So. Fairfield ave., Chicago,
Ill.

Finansų Raštininkas, Plė S. Slegai-
tė, 1427 So. 48th st., Cicero, Ill.

Išdininkas, P. P. Balutis, 3261 So.
Halsted st., Chicago, Ill.

Išdo Globėjai:
A. A. Aleksandravičius, 732 W. 19
st., Chicago, Ill.

Plė Stanislaiva Kačinskaitė, 10926
Edbrook ave., Roseland, Ill.

SVENTO MYKOLO DRAUGIJOS, ROCKFORD, ILL. VALDYBOS AD-RESAI:

Pirmininkas, Kazimieras Mikla-
s, 1025 S. Main St.

Vice-pirmininkas Mikolas Jankevi-
čia, 1514 15th St.

Protokolių raštininkas, Jonas J.
Merčaitis, 1530 S. West St.

Finansų raštininkas ir išdininkas
Pov. P. Petrenas, 428 Island ave.

Išdo globėjai: Jonas Zubinas, 1129
S. Church St.

Vincetas Kadzevičia, 411 Island
av.

Maršalkos, Kazimieras Brazas, 1543
S. West St., ir Izidorius Komza.

DRAUGYSTĖ SV. JONO KARNI-VIO, NORWOOD, MASS.

Pirm. Pr. Kuras, 457 Pleasant st.
Pag. P. Kudirka 31 Franklin st.

Prot. Rašt. J. Vezarskas, 1184
Washington st.

Fin. Rašt. V. Sereika, 568 Pleasant
st.

Išdininkas V. Kavaliauskas, 88
Staravant ave.

Išdo globėjai: K. Sprindavičia,
1026 Washington st.

S. Vitkauskas, 1038 Washington st.
Maršalka G. Glebas, 61 Staravant
ave.

DRAUGYSTĖ SV. JONO EVANGELISTO CHICAGO, ILL., VYELAU-SYBĖ.

Proz. Ig. Liekavičia, 1930 S. Union
ave.

Vice-prez. Juoz. Simenas, 911 W.
19th Pl.

Prot. Sekr., S. Dargis 638 W. 18 st.
Fin. Sekr., Petras Olsėvskis, 718
W. 15th st.

Kasininkas Ant. Leknickis,
1445 So. Sangamon st.

Maršalka Petras Augustinas 713
W. 17 Pl.

Susirinkimai paskutinį nedėdienį
kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų
Dievo Apveizdos parapijos svetainė,
18 ir Union gatvės.

NEKALTŲ PRASID. PAR. SV. DRAUGIJA, WAUKEGAN, ILL. AD-MINISTRACIJA:

Pirmininkė — Ona Vaidiūtė, 1349
So. Lincoln Str., Waukegan, Ill.

Vice-pirmininkė — Anastaziya Pa-
vilkykė, 1349 So. Park ave., Wauke-
gan, Ill.

Protok. rašt. Antanina Kasiliaus-
kaitė, 1345 So. Park ave., Waukegan,
Ill.

Finansų rašt. — Elžbieta Nevardau-
skaitė, 1221 Victoria st., Waukegan,
Ill.

Kasininkė — Marijona Zeleniak-
aitė, 1320 So. Lincoln st., Waukegan,
Ill.

DRAUGYSTĖ SV. JONO KRIKŠTY-TOJAUS, MELROSE PARK, ILL. VALDYBA:

Pirmininkas J. Zvirblis, Box 595
Melrose Park, Ill.

Pirm. pagalb. V. Kludolas, Box 151
Melrose Park, Ill.

Org. užžiūr. prot. rašt. A. Jasinas,
1300 St. Charles ave., Maywood, Ill.

Finansų rašt. A. Samaliois Box 593
Melrose Park, Ill.

Kasininkas J. Stefankevičia, 5601
12th st., Cicero, Ill.

Susirinkimai būsna kas trečią nedė-
dienį kiekvieno mėnesio, pirmą val.
po pietų J. Waichilio svetainėje. 2018
Lake st., kamps 21 gatv. Melrose
Park, Ill.

DRAUGYSTĖ SV. MYKOLO ARCH-NIOLO, COLLINSVILLE, ILL. ANTASAI:

Prezidentas Juozas Gudalauskas,
239 N. Hesperia st.

Vice-prezid. Jonas Šimkauskas, 514
Autum ave.

Prot. rašt. Jonas Rudinskas, 600
N. Guernsey st.

Finan. rašt. Pranas Stankaitis, 916
High st.

Kasierius Mikolas Gudalauskas,
401 N. Hesperia st.

Rink. Andrius Šimanavičiū, 18
Wing st.

Izidorius Kimutis, 315 N. Center st.

Kasos glab. N. Giknis, 608 W. Short
st.

Jonas Norkus, 904 Vandalia st.

Maršalka Juozas Rimkus, 902 Vine
st.

Laukytojai ligonių:
Vincetas Kimutis, 315 N. Center st.

Juozas Primsontas, 607 Autum ave.

Metiniai susirinkimai atsibūna 2
ketvergų sausio m. Pusmetiniai 2 ket-
vergų liepos. Paprasti susirinkimai
atsibūna, kas 2 ir 4 ketvergų kiek-
vieno mėnesio.

SVENTO ANTANO DRAUGIJOS, WAUKEGAN, ILL. VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas: Steponas Keliotis,
1244 So. Jackson Str.

Pagalbininkas, Kazimieras Barba,
1416 So. Park Ave.

Protokolių raštininkas, Antanas
Samocka, 1338 Sheridan Road.

Finansų raštininkas, Jozimas Še-
molinas, 759 Marion st.

Kasininkas, Antanas Bakys, 1327
So. Victoria Str.

Kasos globėjai:
Juozapas Skuldiškis, 1112 — 10th
Str.

Reimunda Eulevičia, 1539 So.
Jackson Str.

1. Maršalka, Pranas Dapkus, 1407
So. Park Ave.

2. Maršalka, Antanas Dilev-
gis, 1587 So. Park Ave.

Svento Juozapo Draugijos, Sheboygan,
Wis., valdybos adresai:

Pirmininkas Skiris Antanas, 909
Indiana ave.

Pagalbininkas Būbnis Juozas, 735
Indiana ave.

Raštininkas Rutkauskas Juozas,
1015 Clara ave.

II. Raštininkas Brusokas Antanas,
1019 Dilanham ave.

L. Katalikiškų D. S. Brooklyn.

Kasos globėjai:
Gelburda Petras, 1902 Clara ave.

Butauckas Mataušas, 1133 Michigan
ave.

Kasininkas Grigaliūnas Tamošius,
1437 S. 11st.

Maršalka Buividas Juozas 1439 S.
9 st.

SKELBIMAI.

DEKINGAS LAIKRASTIS.

Geras rumuniškas laikraštis
"Romanul" atsiuntė mums
sekančią laišką anglišką kalbą
parašytą: "Aš gyvenau čia su
savo visa šeima ir mes vi-
si esame patenkinti Trinerio
Amerikoniško Kartaus Vyno
Elixiro. Mano pilvas buvo to-
kiame padėime, kad jis visai
nieko neimdavo ir nelaikydavo-
vė! Aš vartoju jį su eliksiru
per 10 dienų ir tuomet pajau-
tu esąs visai sveikas. Dabar
mes, kuomet tik nesijaučiame,
kaip reikiant, tai tuoj mes
vartojame Trinerio Ameriko-
nišką Kartaus Vyno Elixirą.
Su didžia pagarba, Geo. Ludtz,
Heydenville, O." Labai dėka-
vojame laikraščiu "Roma-
nul". Trinerio Amerikoniškas
Kartaus Vyno Elixiras yra ge-
rai žinomas sutaisytas paleng-
vinimui pilvo ir vidurių ligų
ypač turint sukietėjimą ir tam
panašias arba šiaip susilpnė-
sus. Kaina \$1.00. Aptiekose.
Jos Triner, išdirbėjas, 1333 —
1339 So. Ashland aave., Chi-
cago, Ill.

Zmonės dirbantieji drėgno-
se vietose, visuomet privalo
po ranka turėti Triner's Lini-

mento ir juo tepti kūną, kaip
tik apsiereikš sustingimas arba
skaudėjimas. Kaina 25 ir 50 c.
su prisiumtimu 35c. ir 60c.

ABC

Rašymo ir Skaitymo Pradžiamokslis

Sutaisyta Juozo Domijoničiaio

Gaunamas

"DRAUGO" Knygyne

Vienas delei peržiūrėjimo ga-
lima gauti prisiumčiant 25 c.
krasos ženkleliais

"DRAUGAS"

1800 W. 46th St. CHICAGO.

Moteris!!

Nesivarginkit su senos rūšies
prosimus. Vartok "Imperial": No.
15 "Imperial" užkaista pati per-
savę vartojant kerosiną, gasoli-
ną arba alkoholi. Sveria 5½ sva-
rų. Už porą centų išprosuosi visos
savaitės skalbinius. Gali prasuti
kur tik nori: Griūčio, sklepe ar
lauke po žaliu medeliu. Ner vsta
ir nera smarvės; galvą nekau-
dės. Kaina su prisiumtimu į ta-
v o namus \$4.00. Gvarantuojame. Jei
nepatinka gali gražinti, o mes
sugrąžinsime visus pinigus. Tau
pyk sveikata, turtą ir laika.

Rašyk, ateik arba telefonuok:

NEW ERA SALES CO.,

6329 S. Fairfield av., Chicago, Ill.

Tel. Prospect 456.

Pirmais metinis iškilmingas LIETUVOS VYŲ 12-TOS KP. PIKNINKAS

Iš New York, N. Y. Atsibus suba-
toje 21 d. rugpjūčio (August)
1915 m. Washington Parke. As-
toria, L. I.

Pradžia 2-ą valandą po pietų
Inžanga 25 c. ypatai.

Draugystėms in corpore už dyka.
Nuosirdžiai kviečia visus.

KOMITETAS.

Pasarga. Važiuojant iš New
Yorko paimti Elavatorį ir važinuo-
ti 59 st., išlips ir paimt Norwich
karą ir važinuo iki Potter ave.,
išlipus eiti iki Lawrence st.,
Pleasure ave. Prieisite iki Parko.

JUS - GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Pasekmingas, moka-
liskas gydymas dykal
dei vyru ir moterių.
Ar silnka jums plu-
kai?
Ar prailę jusu plu-
kai nuo metų? Ar
užkreiti kokias nors ne-
sveikumas ir limpatiti
jie?
Ar randas plauksotes,
niežas odos galvos?
Ar plinkai, bet pra-
dedi plikiti?
Ar kenkia kas iš
aukščiau pusekty il-
gu, tai stenkitės apsu-
ti jusu prigimtį kalba:
"TEISYBE LAIŠE PLAUKUS."

Parašita europos gar-
singo specialiste, kuri-
oje randas ivairios ži-
nios:
Gražybę plauku,—su-
dejimas plauku ir odos
galvos. Prieisite siln-
kimo plauku ir žilumas
—Kaip užlaikyti svei-
kati ir išauginti plu-
kus,—ir kaip tai i pen-
kus savitis tureti gra-
žius plaukus.—211 au-
kai.—Barzda,—ir deka-
vones nuo užganditų ki-
kietų.

GYDYMAS DYKAL
Mes galime perti-
krenti kiekvieną, kad
gydymas CALVACURA
suilsko silninka plu-
sų prailina plauksotes
ir augina gražius plu-
kus (25 10 centų arba
krasos markams pris-
iumtus sykiu su jusu
antradu. Mes išau-
me kiekvienam dolo-
re deute CALVACURA—
os N. 1 ir kngvita
"Taisybe Apsa Plau-
kus." Ispaukite žo-
mian atpausta kopu-
n ir suakete šlendon,
N. Y. LABORATORY, Box 887, Union,
N. Y.

Seštoje savaitė,
Box 887, Union, N. Y.

Siūdiu 10 centų del apmo-
keklimo kaitu peršutimo, meldžiu išsi-
sti man tojaus jusu doloire deute Cal-
vacura N. 1 ir knygtu "Taisybe Apsa
Plaukus." (Prasaukite sykiu kopu-
su antradu.)

Siūdiu 10 centų del apmo-
keklimo kaitu peršutimo, meldžiu išsi-
sti man tojaus jusu doloire deute Cal-
vacura N. 1 ir knygtu "Taisybe Apsa
Plaukus." (Prasaukite sykiu kopu-
su antradu.)

Siūdiu 10 centų del apmo-
keklimo kaitu peršutimo, meldžiu išsi-
sti man tojaus jusu doloire deute Cal-
vacura N. 1 ir knygtu "Taisybe Apsa
Plaukus." (Prasaukite sykiu kopu-
su antradu.)

Siūdiu 10 centų del apmo-
keklimo kaitu peršutimo, meldžiu išsi-
sti man tojaus jusu doloire deute Cal-
vacura N. 1 ir knygtu "Taisybe Apsa
Plaukus." (Prasaukite sykiu kopu-
su antradu.)

Siūdiu 10 centų del apmo-
keklimo kaitu peršutimo, meldžiu išsi-
sti man tojaus jusu doloire deute Cal-
vacura N. 1 ir knygtu "Taisybe Apsa
Plaukus." (Prasaukite sykiu kopu-
su antradu.)

Siūdiu 10 centų del apmo-
keklimo kaitu peršutimo, meldžiu išsi-
sti man tojaus jusu doloire deute Cal-
vacura N. 1 ir knygtu "Taisybe Apsa
Plaukus." (Prasaukite sykiu kopu-
su antradu.)

Siūdiu 10 centų del apmo-
keklimo kaitu peršutimo, meldžiu išsi-
sti man tojaus jusu doloire deute Cal-
vacura N. 1 ir knygtu "Taisybe Apsa
Plaukus." (Prasaukite sykiu kopu-
su antradu.)

Siūdiu 10 centų del apmo-
keklimo kaitu peršutimo, meldžiu išsi-
sti man tojaus jusu doloire deute Cal-
vacura N. 1 ir knygtu "Taisybe Apsa
Plaukus." (Prasaukite sykiu kopu-
su antradu.)

Siūdiu 10 centų del apmo-
keklimo kaitu peršutimo, meldžiu išsi-
sti man tojaus jusu doloire deute Cal-
vacura N. 1 ir knygtu "Taisybe Apsa
Plaukus." (Prasaukite sykiu kopu-
su antradu.)

Siūdiu 10 centų del apmo-
keklimo kaitu peršutimo, meldžiu išsi-
sti man tojaus jusu doloire deute Cal-
vacura N. 1 ir knygtu "Taisybe Apsa
Plaukus." (Prasaukite sykiu kopu-
su antradu.)

Siūdiu 10 centų del apmo-
keklimo kaitu peršutimo, meldžiu išsi-
sti man tojaus jusu doloire deute Cal-
vacura N. 1 ir knygtu "Taisybe Apsa
Plaukus." (Prasaukite sykiu kopu-
su antradu.)

Siūdiu 10 centų del apmo-
keklimo kaitu peršutimo, meldžiu išsi-
sti man tojaus jusu doloire deute Cal-
vacura N. 1 ir knygtu "Taisybe Apsa
Plaukus." (Prasaukite sykiu kopu-
su antradu.)

Siūdiu 10 centų del apmo-
keklimo kaitu peršutimo, meldžiu išsi-
sti man tojaus jusu doloire deute Cal-
vacura N. 1 ir knygtu "Taisybe Apsa
Plaukus." (Prasaukite sykiu kopu-
su antradu.)

Siūdiu 10 centų del apmo-
keklimo kaitu peršutimo, meldžiu išsi-
sti man tojaus jusu doloire deute Cal-
vacura N. 1 ir knygtu "Taisybe Apsa
Plaukus." (Prasaukite sykiu kopu-
su antradu.)

DOVANOS! DOVANOS!

Kiekvienas gali gauti \$1.00 vertės knygų dovanų, kuris
tik užrašys arba užrašys kitam "Draugą", prisiumčiant
tiesiog į administraciją \$2.00 metams prenumerator. Šios
dovanos bus duodamos tikrai trumpą laiką, todėl kviečiame
visus pasidaruoti, kad nepraradus progos gauti taip dides-
les dovanas. Dovanoms galite pasirinkti bile knygų vertės
vieno dolerio iš šio sąrašo, pažymint numerį ir knygos
vardu:

38. Braižinėliai, tik ką iš spaudos išėjus knygelė, talpinanti
labai indomias apysakaites ir piešinėlius, parašė
Skruzdė, ... 45
62. Fabiolė. Arba Bažnyčia katakombuose, parašė kardino-
nolas Wiseman, vertė Vytautas, labai indomūs aprašy-
mai iš laikų persekiojimo katalikų bažnyčios \$1.00
82. Huckleberry Finnas. Mielam laiko praleidimui patartina
skaityti šią apysaką, kalba lengvi ir knygos intalpa
interesuojanti, vertė Jonas Kmitas 75
85. Šatrijos Ragados apysakėlės. Telpa trys gražios apysakė-
lės: iš Daktaro pasakojimų, Rudens Diena ir Sulaukė
197. Oliveris Twistas. Taj viena iš geriausiai nusisekusių ver-
timų garsaus anglų rašytojo Charles Dickens. Apysaką,
kurį myli senas ir jaunas, biednas ir turtuolis; neap-
sivilsi gavęs šią knygą. Vertė Jonas Kmitas, 520 pusl. \$1.00
250. Šimelio Kručko Gyvenimas ir Darbai. Heroiška epopėja
iš dabarties laikų. Parašė Skriauda, pašvęsdamas vi-
siems, smailalyžiams, pasiputėliams ir neužpelnytos
garbės ieškotojams, ... 10
355. Degtinė. Vienaveiksmis scenos veizdelis 10
394. Kas Bailys? Labai juokingas ir tinkantis scenai lengvai
sulosiomas vaizdelis, ... 15
398. Katritė. Triveiksmis dramos paveikslėlis iš liandies
gyvenimo 15
401. Karės Metų. Vaizdelis iš lietuvių gyvenimo 3-juose ak-
tuose, užimantis ir tinkantis scenai, ... 15
490. Tarp Dilgelių Rožės. Melodrama 2-jose dalyse, ... 15
522. Aureolė. Oratorija paskirta Liet. Chicagoos šv. Kazimiero
Vienulių Seserims, parašė M. Gustaitis, ... 10
819. Kokia Autonomija Lietuvai Reikalinga? (Autonomija ar
Savivalda?) parašė J. Gabrys, ... 10
843. Tiesos Žoids Socialistams. Parašė Kunigas. Trečia lai-
da. Taj geriausia knygelė pažnyimui kas tai yra tie
mūsų lietuviškieji socialistai bei "ciellistai". Su
paveikslais, ... 10
891. Blogi Kūdikiai Papročiai, su paveikslais, parašė Dr. A.
L. Graičūnas; kiekvienai motinai šį knygelę patartina
perskaityti, ... 20
917. Užkrečiamųjų Ligų Išsipletojimo Budai ir Kova Su Joms.
Sutaisė Dr. A. L. Graičūnas, ... 15
930. Katekizmas apie Alkoholi. Iš Pranežiško vertė J. P. 5
932. Pilnosios Blaivybės Katekizmas. Pagal J. M. Cullen, su-
taisė kun. P. Saurusaitis, ... 40
935. Salūnas. Kiekvienam lankančiam ir nelankančiam "sa-
liūną" patartina perskaityti šią knygelę. Parašė kun.
A. Yanušas, ... 5
947. Mandagus Veikelis. Gražaus apsiėjimo pamoka, ... 5
950. Apaštalytės Maldos Statutos. Iš angliško vertė kun.
P. Saurusaitis, ... 25
959. Apsvarstyklė Atlikusiems misiją paminklėlis; parengė
Tėvas Kapučinus, ... 5
961. Ar Kristus Turėjo Brolių ir Seserų? 5
999. Išadų Katekizmas. Vienuolių Luomo Dievui Pašvę-
tųjų Asmenų Naudai. Iš anglų kalbos vertė kun. A. S.
1095. Vienuolienė Louma. Sykiu su trumpais patarimais apie
Pašaukymą kunigystėn. Iš anglų kalbos vertė kun.
P. Saurusaitis, ... 25
1208. Kas Rupėjo Amerikos Lietuviams 1913 metais. Refera-
tai skaityti per Liet. R. K. Federacijos Kongresą,
Pittsburg

'Karė — kainos sumuštos — Karė' Viskas už \$5.95

MOSŲ NUOSTUOLIS, TAI MOSŲ LAIMĖJIMAS. PINGAI NERĖ KALAUJAMI. MOKAMA DAIKTUS ATSIĖMUS, JEIGU JIE PATIKS. Perdaug turim gerų tavyrų. Išduodam tūkstančius dolerių davonoms supadindam žmonių su mūsų tavyrais. Bet tik per apribotą laiką mes duosime šitą dailiai išrašytą aukso, laikrodžių, mokeriško arba vyrišką, su gerais viduriais ir ant gerų akmenų už \$5.95, ir visus skutimosi prietaisus iš 4 dalių, o taipgi lenčiugėlis, kiedas, fontanė plunksna, dėdė Ha-vanos cigarų ir ant 7-nių šuvių nikelinuota revolverį — DYKAI PILNAI GVARANTUOTA. Kiter tie daiktai pasiduos po \$25.00. SPECIALIS PASIOLIJIMAS: Pakol tavyrų yra. Atsiųskite šitą apgarsinimą ir savo adresą, o mes nusiųsime visus 10 daiktų pasiūlydami ir išbandymui. Jeigu jie patiks, užmokėsite agentui \$5.95 ir ekspreso lėšas. Užsakyk šia-dien, o sutauptysi palyg.

EXCELSIOR WATCH CO.

DEPT. 991,

CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

LIETUVIŠKAS

VISUOMENES.

Literatūros ir Politikos iliustruotas laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" padeda vėliausias žinias apie karą ir visokių statistikų pasaulyje. Visuomenės pilnas indomųjų straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" — etna tautiška — krikščioniškoje dvasioje.

DIEVRAŠČIO KAINA:

Metams	\$5.00
Pusei metų	3.00
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.50
Europoje metams	7.00

Praneškite savo adresą, o gausite pasiūlymą vieno numerio vertul.

TAIPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia Knynų ir Muzikos Krautuva

REIKALUOKITE KATALOGO

Rašydami laiškus ir siųsdami pinigų vi-sados adresuokite šitai:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

ALD 3249-53 South Morgan Street CHICAGO, ILL., U.S.A. **ALD**

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

(KURTA 1867 M.)

PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priiman Depositus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kurio mokam 8 nuokimimus ant metų, kurį pridam kas pusę metų.

Atdaras Subatę Vakarais nuo 8-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; iškolektuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morkičius; skolina pinigų ant įtaisyčių savasčių (properčių).

Telephone Drove 5326

Dr. S. A. Rutkauskaitė-Šlakienė

Gydo visokias ligas

Specialistė moterų ir vaikų ligose

VALANDOS: 9-12 prieš piet; 4:30-7:30 vakare, Nedėliomis 9-12 prieš piet.

3255 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

JAU EINA NAUJAS LAIKRAŠTIS

Seniai amerikiečių lietuvių laukiamas

"TIKYBA IR DORA"

Jis rašo apie naujus amerikiečiams dalykus, aiškina tikėjimo klausimus, atsaiko į visokius užsipuldinėjimus ant Katalikų Bažnyčios.

Paduoda gražių doro apysakų — trumpai sakant rupinasi žmogaus dvasios lavinimu.

Laikraštis eina du kartų į mėnesį

Kaina 75 c. metams

Kas atsiųs savo adresą, gaus vieną numerį dykai.

Redakcijos adresas:

1644 Wabansia Ave.

Chicago, Ill.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero

Seserų Seminarija

CHICAGOJE.

Vienmolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių skyrių pradinė mokykla ir aštuonių mokykla (High School). Lietuviškosios Seserų prima pas save mergaites mokymui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguliaraus mokslo, arba ir atskiriam, yra mokinama: masika, pašy-mas, siuvėnėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale mokytis kreipties prie Motinos Perdėtinės

Kia. antrasis:

Mother Superior,

St. Casimir's Seminary,

6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Phone Drove 6247

DR. J. JONIKAITIS

Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas.

Resid. 4613 S. Ashland Ave.

Valandos: 9-12 ryto

1-3 po pietų

8-9 vakare

Tel. Drove 7042

Dr. G. Z. Vozel (Vozells)

Lietuviškas Dentistas

4712 So. Ashland Ave.

Arti 4708 gatvės

Phone Drove 780

Valandos: 8 lig 10 ryto, 1 lig 3 po piet ir 7 lig 9 vakare.

DR. A. J. TANANEVICZ

Gydytojas, Chirurgas

ir Akušeras

Gydas Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas

3249 S. MORGAN ST. CHICAGO

Tel. Drove 5852

DRANGELIS & SAPRANAS

Lietuviški Daktarai Dentistai

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Tel. Randolph 5246

A. A. Šlakis

ADVOKATAS

19 SO. LA SALLE ST.

(Room 815) Chicago, Ill.

Res. 3255 So. Halsted St.

Tel. Drove 5326

Telephone Main 506

JOSEPH MOLITOR

ARKITEKTAS

Rooms 1003-1004

167 W. Washington St. Chicago.

Katalikiškos Bažnyčios namo speciali- skumas. Ai stačia Sv. Kryžiaus Bažnyčia Chicagoje.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Pirmame pinigų į Banką užsidėjimui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią procentą atsimant ant metų. Siūdomas pinigų

Vina dailis svieto pinigai, greitai ir teisingai, avetinių žemių pinigų mainoma, perkame ir parduodame. Parduodame šifortas ant visų

lietuvių ir kraujo ir kraujo, taipgi tiktus ant geležinkelio po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir do- kumentus visose kalbose ir duoda rodą lie- tuviams visokiose statistikuose ir reikalau- se ypatinai ir per laiškus. Tik kreipkitės viešminėto antrai.

PAMEGINIKT SKAITYT

Savaitinį Laikraštį

"LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, eilias 24-tus metus.

"LIETUVA" yra politikos, lite- ratūros ir mokslo laikraštis, pa- duodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metų tik \$2.00

Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždyka, jei pareikalausite, adresuodami:

"LIETUVA"

3252 SO. HALSTED STREET

CHICAGO, ILL.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvių Išdirbėjas

visokių ženklu draugystem. o y- patinai: karkadu guzikų metalu, anameliotu ir padengtu celu- loid'u, šarpu, ve- liavu ir karunu.

Man pavestus dar- bus atlieku artis- tiškai.

M. A. Norkunas

166 MELROSE, ST., MONTELO, MASS.

Plymouth National

BANK.

Kapitolas su poverčiu

\$165,000.00.

Šitoji Banka prižiūrom

Suvienytųjų Valstijų val- dios. Moka 3 nuokimimus

nuo sudėtų pinigų. Galiu susižnekti lietuviškai.

G. M. Postlethwaite,

Išdirbėjas

Mūsų patarnavimas

Bell

System

Dvasia Šių Laikų Biznies

"Kuomet jus sieksit prie telefono ir pašauksit mus, mes greitai atkreipsim atidą į jūsų užklausimą". — Iš skelbimų literatūros Chicago didelio biznies namo.

Tai yra pavyzdys dvasios šių laikų biznies — artimas sanrišis telefonu.

Kada jūs telefonuojat, jus visados galite tikėtis užtikrinto atidumo ir atsižūrėjimo. Apar to telefonu susinėsimas yra lengvas, greitas ir ekonomiškas.

Bell Local ir Long Distance linijos suteiks jums progą telefonuoti visur ir visados.

Chicago Telephone Company

Bell Telephone Building

Official 100

Didžiausi Lietuviška Kolonija Amerikoje

Randasi Arkansas Valstijoje, Perry ir Pulaski pavietuose, kuriuose jau daug lietuvių fermerių gyvena ir kasdien vis dar atvažiuoja ir apsigyvena sykiu su mumis. Čia žemės derlingos del visokių javų ir daržovių. Klimatas malonus, vanduo tyras ir sveikas ir yra iki valios. Labiausia čia kraštas yra tikęs del pienininkystės ir auginimo galvijų. Žemę parduodam pigiai ant lengvų išmokėjimų. Žiemos čia visai maža. Auginam dvejus javus ant metų, netaikom jokių agentų. Mes parduodam savas žemes. Del platesnių žinių kreipkitės ypatingai ra laišku prie savininkų.

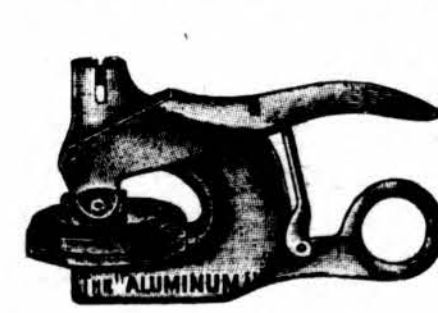
ARKANSAS FARMS COMPANY

J. D. Simanowski

239 Railway Ex. Bldg. CHICAGO, ILL.

Phone Wabash 361

ANTSPAUDOS DEL KUOPŲ IR DRAUGYSČIŲ.

Daugybei reikalaujant, "Draugo" Administracija priiminėja užsakymus antspaudų ir žymių draugystėms, kuopoms, bažnyčioms, biznieriams, notarams ir pavieniams ypatoms. Padarome greitai ir pigiai. Dirbame visokio didumo ir kainos. Norėdami parašy- kite kokie žodžiai turėtų būti atlikti, kokio didumo, suteiksime tikrą kainą.

roberio, medžio, metalo ar nikelio insodinime, o mes Visokiuose reikaluose adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

1800 W. 46th Street,

Chicago, Ill.

Užsirašyk sau ar savo pažistamiems Lie- tuvoj bei Amerikoje

"Išsivijų Draugą"

Kurs 1915 metais eis kas savaitę padidintas ir padailintas, talpins:

1. Vėliausias žinias iš karės.
2. "Seno darbininko atminimus" užvadintus "Svieto perėjūnas" (trankimasis po Vokietiją, Luxemburgą ir Daniją).
3. Kun. Norbuto kelionę į Lietuvą, užvadintą "Iš Sko- tijos į Lietuvą ant motocikletos".
4. "Skotijos Lietuviai" II Lanarkshire, III Linlith- gowshire, IV Midlothian, V Dundee ir tt.
5. "Lietuviai Anglijoje".
6. Korespondencijas.
7. Peržvalgos ir margumynai ras sau vietą.
8. Dainas, paveikslėlius, straipsnius.

Tariant trumpiaus, pasistengs tapti vienu iš įvai- riausių ir skaitymui vertiausių laikraščių.

Kaina laikraščio Britanijoje, Lietuvoje, Amerikoje: metams 8 šilingai (2 dol.), pusmečiui 4 šilingai (1 dol.), trims mėnesiams 2 šilingai (50 centų).

Adresas:

Rev. Jos. Norbut

Mossend, Lanarkshire,

Scotland.

Nuo pradžios rugsėjo mėnesio, 1915 metų, Bostone pradės eiti kas antrą dieną naujas darbininkų laikraštis

"DARBININKAS"

"DARBININKA" leis Lietuvių Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS" bus pašvestas visų pirma lietuvių darbininkų reikalams.

"DARBININKUI" rūpės ir visi mūsų visuomenės ir politikos reikalai.

"DARBININKAS" eis tautiškoje-katalikiškoje dvasioje.

"DARBININKO" kaina metams \$3.00, pusei metų \$1.50, trims mėnesiams 75c. Užsisakantiems nuo rugsėjo pradžios iki naujų metų \$1.00.

Laikinis "Darbininko" adresas:

"DARBININKAS",

438 W. 4th Street,

So. Boston, Mass.

Dr. Richter's

PAIN EXPELLER'S

nuo reumatiz-

mo skaudėjimo,

skaudėjimo ir

sustingimo sa-

nariuose ir rau-

menyse.

Tikras Pain-Expelleris

randasi pakeliose,

kaip šis paveikslėlis pa-

rodo. Neimkite jokių

pakelių be Inkaro Tra-

Mark.

25 ir 50 centų

aplikose ir tie-

siai iš

F. Ad. Richter & Co

74-80 Washington

Street,

NEW YORK.

Užsirašyk sau ar savo pažistamiems

Lietuvoje bei Amerikoje

VIENYBE LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00

pusei metų. Kanadoje \$2.50 metams;

\$1.25 pusei metų. Anglijoje, Lietuvoje ir

kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusei m.

Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai

Knynų katalogą siunčiame ant pareika-

lavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

Tel. ards 1138

Lietuviškas Graborius

Seniausias, pigiausias graborius

ir tirinėtojas del pavargusių nas-

lačių.

P. A. MAZEIKA

3315 Auburn Ave. CHICAGO, ILL.

"Draugo"

SPAUSTUVĖ

Atlieka visokius spaudos

Darbus

KAIP TAI:

Konstitucijas, Tikietus, Užkvietimus Plakatus ir kitokius spaudos darbus.

Darbą atlieka dailiai, greitai, gerai ir UŽ PRIEINAMĄ KAINĄ

Su visais reikalais kreipkitės sekančiu adresu:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street

CHICAGO, ILL.

Vyriškų Drabužių Išpardavimas

Mes gvarantuojame kad sutauypsime jums 50% jūsų pi- nignų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo \$25 iki \$85 ant orderio daryti siutai \$5.00 ir augščiau. Nau- ji ir neatimti ant orderio padaryti siutai už pusę kainos \$4.- \$5 ir \$6.00. Ant orderio siutos kelnės už \$2.50.

KUPARAI ir VALYZAI

S. Gordon

1415 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

Atvira kasdieną (ir Nedėlio) dienomis ir vakarais.

Sieniniai Paveikslai!

Kiekvieno lietuvių-kataliko namuose privalo rasties nors pora gerų katalikiškų paveikslų. Mes tik ką ga- vome siuntinį įvairių paveikslų, kaip tai Sv. Kazimiero, Sv. Antano, Sv. Petro, Sv. Jono, Sv. Juozapo, Sv. Onos, ir beveik visų esančių Sventųjų; Sald. Sirdies V. Jė- zaus, Nukryžiuoto, Penkių Romų V. Jėzaus, Sald. Sir- dies Sv. Marijos Panos, Nekalto Prasidėjimo Sv. M. P. ir tt. ir tt. Taip-pat turime pav. Sv. Tėvo Popiežiaus Benedikto XV.

Norėdami paveikslą gauti, paminėkite vardą, kokio norite, prisiųskite pinigų su pareikalavimu, o paveik- slus veikiausiai gausite. Kaina su prisiuntimu kiekvieno 25 centai.

Prastesnės rūšies turime po 20c, bet visados pa- tartume pirkti brangesnį, nes tai daug yra dailesnis ir nebus gėda laikyti namie.

Adresuokite:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street,

Chicago, Ill.